CRNA GORA

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj:4011-011-156/107

IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2014. GODINU

(konačan)

Podgorica, oktobar 2015. godine

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 9 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma nadležnog za reviziju u sastavu dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma i Dragiša Pešić, član Kolegijuma, izvršila je **finansijsku reviziju** Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, koja obuhvata zakonski dio i obrazloženje, Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2014. godinu, Izvještaj o novčanim tokovima za 2014. godinu, iskazan po ekonomskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tokovima za 2014. godinu, iskazan po funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o neizmirenim obavezama na 31.12.2014. godine, sistem evidencije i **reviziju pravilnosti** aktivnosti i finansijskih transakcija sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

U skladu s članom 39 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ministar finansija je odgovoran za izvršenje budžeta države, kao i za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Shodno članu 40 stava 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici odgovoran je budžetski izvršilac. Odgovornost uključuje osmišljavanje, realizaciju, osiguranje unutrašnjih kontrola relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja u kojima nema materijalno pogrešnog prikazivanja, bilo zbog prevare ili greške. Vlada Crne Gore i odgovorna lica u potrošačkim jedinicama su odgovorna da sve aktivnosti, finansijske transakcije i informacije koje su unešene u finansijskim izvještajima budu u skladu s propisima koji ih regulišu.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje o Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu i da izrazi mišljenje da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije date u finansijskim izvještajima, u svim značajnim aspektima, u skladu s važećim propisima koji ih regulišu. Revizija je sprovedena u skladu s članom 4 i 9 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, relevantnim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i Godišnjim planom revizija Državne revizorske institucije za 2015. godinu broj 4011-06-1799 od 25. decembra 2014. godine. U skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) Državna revizorska institucija poštovala je etičke zahtjeve, planirala i vršila reviziju na način kojim je obezbjeđeno razumno uvjerenje da u izvještajima ne postoji materijalno pogrešno prikazivanje podataka.

Revizija je uključila sprovođenje postupaka kojim su pribavljeni revizorski dokazi o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima, uključujući i procjenu rizika od materijalno pogrešnog prikazivanja, nastalih bilo zbog prevare ili greške. Kod procjene rizika razmatrane su unutrašnje kontrole relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutrašnjih kontrola. Revizijom je uključena i procjena primijenjenih računovodstvenih politika, kao i ocjena opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su, revizijom pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da daju osnovu za izraženo revizorsko mišljenje.

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, koja se završava 31. decembra 2014. godine, utvrđeno je da je Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu pripremljen u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Prihodi i rashodi prikazani su realno i objektivno u svim materijalno značajnim stavkama i ne sadrže materijalno značajne greške kod iskazivanja rezultata (deficita), te u skladu s tim nadležni kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE.**

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu utvrđeno je da potrošačke jedinice, korisnici budžetskih sredstava nijesu u svim materijalno značajnim aspektima uskladili poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori, te u skladu s tim nadležni kolegijum izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA:

BUDŽETSKA PREKORAČENJA, PREUSMJERENJA I OBUHVAT JAVNE POTROŠNJE

1. **Prekoračenje budžetske potrošnje** - Revizijom je utvrđeno da je u 2014. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 424.241.966,71 €. Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 363.872.450,48 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja u skladu s članom 23 i članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 60.369.516,23 € odnose se na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2014. godinu i to:
    - Sredstva u iznosu od 44.999.997,32 € odnose se na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Elektroprivrede Crne Gore, u skladu s članom 12 stav 4 i 5 Zakona o budžetu za 2014. godinu.
    - Sredstva u iznosu od 1.068.801,15 € odnose se na kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda u skladu sa Zakonom o investiciono razvojnom fondu.
    - Izdaci potrošačkih jedinica po osnovu sudskih odluka u iznosu od 14.300.717,76 € (nijesu uključeni izdaci za sudska rješenja Ministarstva finansija) izvršeni su na teret korisnika budžeta koji su uzrokovali sudske troškove sa pozicije 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda.

Revizijom je utvrđeno da član 12 stav 4 i 5 Zakona o budžetu za 2014. godinu nije usklađen s članom 16 u Posebnom dijelu Zakona o budžetu za 2014. godinu, gdje je trebalo planirati uvećanje izdataka za kupovinu hartija od vrijednosti u navedenom iznosu. To je kod izvršenja budžeta imalo za posljedicu prekoračenje izdataka u odnosu na planirane godišnjim Zakonom o budžetu države. Odnosno ova neusklađenost dovela je do prekoračenja budžetske potrošnje u iznosu od 44.999.997,32 €.

Ministarstvo finansija, u skladu s članom 12 stav 1 Zakona o budžetu za 2014. godinu, bilo je u obavezi da tokom godine vrši preusmjeravanje sredstava planiranih kod Ministarstva finansija na poziciji 463 - otplata obaveza iz prethodnog perioda u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da u budućem periodu, prilikom planiranja godišnjeg budžeta, u potpunosti uskladi opšti i posebni dio budžeta.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da dosljedno sprovodi utvrđena pravila propisana godišnjim zakonima o budžetu.

2. **Obuhvat javne potrošnje** - Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu utvrđeno je da jedan broj potrošačkih jedinica obezbjeđuje i koristi sopstvene prihode, prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, u skladu s članom 7 stav 1 Zakona o budžetu za 2014. godinu, koji glasi: "Prihode koje ostvari potrošačka jedinica sopstvenom djelatnošću, a na osnovu zakonskih ovlašćenja, služiće isključivo za finansiranje izdataka te potrošačke jedinice, do iznosa koji su planirani Budžetom". Isto tako, utvrđeno je da su javne ustanove prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti koristile za finansiranje izdataka do nivoa ostvarenih prihoda i da isti nijesu uključeni u sistem javne potrošnje. Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu dat je "IZVJEŠTAJ O PRIMICIMA I IZDACIMA JAVNIH USTANOVA U 2014. GODINI KOJI NIJESU UKLJUČENI U KONSOLIDOVANI RAČUN TREZORA", a to su: javne ustanove kulture, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, JU Ispitni centar, Policijska akademija, prosvjetne javne ustanove, Univerzitet Crne Gore i javne ustanove zdravstva. Državna revizorska institucija, na osnovu podataka iz Izvještaja o novčanim

tokovima IV, sačinila je pregled primitaka i izdataka za javne ustanove kulture, Policijsku akademiju, JU Regionalni centar za obuku ronilaca, Nacionalnu turističku organizaciju, JU Ispitni centar i za Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti.

- Na osnovu podataka datih u Izvještaju utvrđeno je da su navedene javne ustanove, na računima otvorenim kod poslovnih banaka, prikazale stanje sredstava na dan 01.01.2014. godine u iznosu od 991.424,70 €, gotovinske prilive u iznosu od 3.508.595,70 € (sopstveni prihodi u iznosu od 2.516.234,64 €, namjenski prihodi u iznosu od 691.724,55 €, donacije u iznosu od 175.181,65 € i ostali prihodi u iznosu od 125.454,86 €), gotovinska plaćanja u iznosu od 3.320.319,70 € i stanje sredstava na 31.12.2014. godine u iznosu od 1.179.701,31 €.

Članom 7 stavom 1 Zakona o budžetu za 2014. godnu utvrđeno je da će prihodi koje ostvari potrošačka jedinica sopstvenom djelatnošću, a na osnovu zakonskih ovalašćenja, služiti isključivo za finansiranje izdataka te potrošačke jedinice, do iznosa koji su planirani Budžetom. Revizijom je utvrđeno da isti nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2014. godinu i da nijesu iskazani u članu 3 i članu 4 Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu.

Preporučuje se da Vlada Crne Gore prilikom planiranja budžeta kroz godišnje zakone o budžetu planira iznose prihoda ostvarene obavljanjem sopstvene djelatnosti potrošačkih jedinica i da se realizovani prihodi koriste u skladu sa ograničenjima utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu.

GOTOVINSKI DEPOZITI

3. **Evidencija novčanih sredstava u Glavnoj knjizi trezora –** Uvidom u Glavnu knjigu trezora finansijske imovine (klasa 1) utvrđeno je da evidencija stanja i prometa na računima nije u skladu s članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. U Glavnoj knjizi trezora, na klasi 1, nema evidencije Glavnog računa državnog trezora.

Potrebno je da Ministarstvo finansija obezbjedi odgovarajuću evidenciju stanja i prometa računa koji su u sistemu Konsolidovanog računa državnog trezora na klasi 1 Glavne knjige trezora, u skladu s članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

4. **Poreski završni račun** – Uvidom u Poreski završni račun za 2014. godinu utvrđeno je da nijesu obezbjeđeni podaci na osnovu kojih se može utvrditi tačan iznos poreskog duga i iznos pretplate na početku i na kraju poslovne godine, kako je utvrđeno članom 10 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu.

Poreska uprava treba da obezbjedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu, u dijelu iskazanih stanja na računima klase "1" računi novčanih sredstava, klase "3" računi obveznika javnih prihoda (uključujući i račune depozita) i klase "7" računi javnih prihoda, sa Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu.

5. **Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima** - Kontrola Izvještaja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima vršena je na pregledu rješenja Ministarstva finansija u Upravi carina i u Poreskoj upravi i utvrđeno je, na odabranom uzorku, da je Ministarstvo finansija odobravalo plaćanje poreskog duga u 12 mjesečnih rata, ili do 6 mjeseci, što je u skladu s članom 3 i članom 5 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Takođe, kontrolom rješenja, na odabranom uzorku, kod Poreske uprave utvrđeno je da je dio odlaganja poreskog duga odobravan bez instrumenata obezbjeđenja u visini neplaćenih obaveza, što nije u skladu s članom 2 tačka 8 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da se pridržava Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

IZDACI BUDŽETA

6. **Otplata obaveza iz prethodnog perioda –** Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da plaćanje izdataka nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciiji računa za Budžet Republike, budžete državnih fondova i budžete opština i da plaćeni izdaci ne predstavljaju neizmirene obaveze već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu. Ministarstvo finansija je, na teret računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, a na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 06-2341/2 od 22.11.2012. godine, kojim je usvojila informaciju o isknjižavanju infrastrukture Jadransko brodogradilište AD Bijela na području brodogradilišne luke KO Bijela i upisu iste u svojinu države Crne Gore, prenijela sredstva u iznosu od 2.357.173,00 € Jadranskom brodogradilištu Bijela. Međutim, navedenu obavezu je potrebno evidentirati kao kapitalni izdatak, s obzirom da se radi o infrastrukturi za koju je država, po procijenjenoj vrijednosti na dan 30.06.2012. godine, platila Jadranskom brodogradilištu i prenijela u državnu svojinu.

Preporučuje se da se na grupi računa 463 - Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju izdaci za otplatu neizmirenih obaveza koje nijesu planirane budžetom potrošačkih jedinica, kao i da se račun ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dospijeva u tekućoj fiskalnoj godini.

7. **Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola –** Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, kod potrošačkih jedinica koje su bile predmet revizije utvrđeno je:
   - da je najveći broj potrošačkih jedinica usvojio interna akta i procedure,
   - da potrošačke jdinice, u najvećem broju, nijesu popunile sistematizovana radna mjesta u skladu sa usvojenim sistematizacijama i zakonom utvrđenoj obavezi zapošljavanja internih revizora.

Državna revizorska institucija smatra da i pored evidentnih unapređenja ovog sistema treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma

Sadržaj

1. UVOD 7
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST 7
   2.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova 9
   2.2. Izvori finansiranja deficita 13
   2.3. Prekoračenje budžetske potrošnje 14
   2.4. Preusmjeravanje sredstava 15
   2.5. Obuhvat javne potrošnje 16
3. GOTOVINSKI DEPOZITI 17
4. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN 21
5. PRIMICI BUDŽETA 22
   5.1. Tekući prihodi 23
   5.2. Primici od prodaje imovine 23
   5.3. Primici od otplate kredita 24
   5.4. Primici od donacija i transfera 25
   5.5. Primici od pozajmica i kredita 25
6. IZDACI BUDŽETA 27
   6.1. Tekući izdaci 27
      6.1.1. Kamate 27
      6.1.2. Subvencije 28
   6.2. Transferi za socijalnu zaštitu 29
   6.3. Otplata dugova 29
7. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI 33
8. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET 34
   8.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet 34
   8.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet 35
9. IMOVINA 37
10. JAVNE NABAVKE 38
11. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 39
12. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA 40
   12.1. Finansijski izvještaji i računska tačnost 40
   12.2. Gotovinski depoziti države 41
   12.3. Primici budžeta 41
   12.4. Poreski završni račun 41
   12.5. Izdaci budžeta 41
   12.6. Rezerve 42
   12.7. Kapitalni budžet 42
   12.8. Imovina 42
   12.9. Javne nabavke 43
   12.10. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola 43

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA

CRNE GORE ZA 2014. GODINU

1. UVOD

Državna revizorska institucija izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. Finansijska revizija podrazumijeva kontrolu pouzdanosti i tačnosti finansijskih izvještaja. Revizija pravilnosti podrazumijeva kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Cilj finansijske revizje Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu je izražavanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja.

Cilj revizije pravilnosti Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu je izražavanje mišljenja o pravilnosti primjene zakonskih i drugih propisa koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori.

Predmet revizije je Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, dostavljen Državnoj revizorskoj instituciji dopisom broj 06-4012-82472 (broj 06-261171) od 12.06.2015. godine. U skladu s članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti[1] revizijom je kontrolisano: početno i završno stanje Konsolidovanog računa državnog trezora; pregled izvršenih odstupanja u odnosu na planirane iznose; izvještaj o uzetim pozajmicama; izvještaj o izdacima budžetskih rezervi; izvještaj o garancijama datim tokom fiskalne godine; izvještaj o kapitalnim projektima; izvještaj o realizaciji programskog budžeta, izvještaj o državnom dugu i izdatim garancijama; izvještaj o otpisanim poreskim i neporeskim potraživanjima iz člana 12 zakona, izvještaj o primicima i izdacima javnih ustanova koje nijesu uključene u Konsolidovani račun državnog trezora i izvještaj o stanju neizmirenih obaveza koje nemaju karakter pozajmica u skladu s članom 14 stav 2 zakona.

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu obuhvaćen je, sistem planiranja, evidentiranja i izvještavanja iz oblasti budžetske potrošnje u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete državnih fondova i budžete opština[2] i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[3]. Pored dokumentacije i izvještaja koji su kontrolisani u Ministarstvu finansija – Državnom trezoru, obuhvaćeni su pojedinačni finansijski izvještaji, evidencija i dokumentacija po potrošačkim jedinicama.

2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

Sistem evidencija u Budžetu Crne Gore organizovan je na gotovinskoj i modifikovanoj gotovinskoj osnovi, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i Uputstvom o radu Državnog trezora[4]. Računovodstveni sistem zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i evidencijama potrošačkih jedinica koje čine osnovu za izradu Završnog računa Budžeta Crne Gore. Finansijski izvještaji se, u skladu s Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, pripremaju do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na sljedećim obrascima: Izvještaj o novčanim tokovima I – ekonomska klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima II – funkcionalna klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima III, Izvještaj o novčanim tokovima IV, Izvještaj o neizmirenim obavezama, Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u

[1] „SL.list CG“ br. 20/14 i 56/14
[2] „SL.list CG“ br. 35/05, 37/05, 81/05 i 02/13
[3] „SL.list CG“ br. 23/14
[4] “Sl.list CG” br. 80/08, 02/09, 45/10, 15/11, 17/12 i 16/13

svom sastavu ima javne ustanove, Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine i Izvještaj o načinu utroška sredstava budžetske rezerve.

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu obuhvaćena je: struktura javne potrošnje kroz njeno izvršenje, struktura finansiranja, kao i razlozi nastanka gotovinskog deficita. Polazeći od podataka datih u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, gotovinski deficit iskazan je u iznosu od 103.023.527,59 €, dok je korigovani deficit prikazan u iznosu od 107.188.980,76 €. Revizijom je utvrđeno da je Vlada Crne Gore iskazala deficit u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, što pokazuju podaci u narednoj tabeli:

Tabela 1 – Korigovani deficit za 2014. godinu

KONSOLIDACIJA JAVNE POTROŠNJE I KORIGOVANI DEFICIT ZA 2014. GODINU					u €
OPIS		Plan	Izvršeno	Ispravka (+/-)	Stanje
1		2	3	4	5 = 4+3
1.	Gotovinski prilivi	1.276.056.399,04	1.353.669.813,15	3.508.595,70	1.357.178.408,85
1.1	Porezi	797.828.901,36	833.203.582,52	0,00	833.203.582,52
1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu	397.823.173,31	444.303.244,55	0,00	444.303.244,55
1.3	Donacije	8.000.000,00	5.554.927,72	0,00	5.554.927,72
1.4	Ostali prilivi	65.358.061,88	62.086.007,17	3.508.595,70	65.594.602,87
1.5	Prilivi od povraćaja kredita	7.046.262,49	8.522.051,19	0,00	8.522.051,19
2.	Gotovinska plaćanja	1.370.943.228,79	1.456.693.340,74	3.457.863,67	1.460.151.204,41
2.1	Zarade zaposlenih	386.488.693,72	387.342.557,39	379.753,62	387.722.311,01
2.2	Ostala lična primanja	11.868.513,96	11.957.808,10	223.883,82	12.181.691,92
2.3	Upotreba roba i usluga	76.989.398,63	82.668.934,02	1.818.212,63	84.487.146,65
2.4	Tekuće održavanje	21.655.403,20	21.273.630,08	195.338,90	21.468.968,98
2.5	Kamate	73.316.123,12	75.516.395,41	138.869,03	75.655.264,44
2.6	Renta	8.172.802,14	8.033.102,02	10.686,36	8.043.788,38
2.7	Subvencije	18.874.600,00	18.426.863,34	109.424,54	18.536.287,88
2.8	Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	101.040.047,62	99.048.746,08	0,00	99.048.746,08
2.9	Transferi za socijalnu zaštitu	498.223.398,97	492.148.010,12	0,00	492.148.010,12
2.10	Ostali izdaci i rezerve	39.193.575,14	43.340.013,55	364.241,79	43.704.255,34
2.11	Date pozajmice	2.140.000,00	2.484.899,77	0,00	2.484.899,77
2.12	Kapitalni izdaci, kupovina hartija od vrijednosti	99.642.513,32	133.972.150,24	2.574.625,98	136.546.776,22
2.13	Smanjenje obaveza - isplate	33.338.158,97	65.221.299,67	-2.357.173,00	62.864.126,67
2.14	Izdaci za isplatu garancija	0,00	15.258.930,95	0,00	15.258.930,95
4.	Gotovinski deficit (1-2)	-94.886.829,75	-103.023.527,59	50.732,03	-102.972.795,56
5	Izvori finansiranja gotovinskog deficita (6+7+8+9)	94.886.829,75	103.023.527,59	-50.732,03	102.972.795,56
6.	Neto pzajmljivanje	89.886.830,34	101.687.913,58	137.544,00	101.825.457,58
7.	Prodaja imovine	5.000.000,00	6.691.829,70	269.043,71	6.960.873,41
8.	Donacije	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Neto promjena gotovine	-0,59	-5.356.215,69	-457.319,74	-5.813.535,43
10.	Neto povećanje/smanjenje obaveza (10.2-10.1)	33.338.158,97	-4.165.453,17	0,00	-4.165.453,17
10.1	Stanje obaveza na dan 31.12.2014	0,00	92.254.250,00	0,00	92.254.250,00
10.2	Stanje obaveza na dan 31.12.2013	33.338.158,97	88.088.796,83	0,00	88.088.796,83
11.	Korigovani izdaci (2. + 10.)	1.337.605.069,82	1.460.858.793,91	3.457.863,67	1.464.316.657,58
12.	Gotovinski prilivi (1.)	1.276.056.399,04	1.353.669.813,15	3.508.595,70	1.357.178.408,85
13.	Modifikovani gotovinski deficit (12-11)	-61.548.670,78	-107.188.980,76	50.732,03	-107.138.248,73
14.	Izvori finansiranja deficita(15.+16.+17.+18.+19.)	61.548.670,78	107.188.980,76	-50.732,03	107.138.248,73
15.	Neto pzajmljivanje	89.886.830,34	101.687.913,58	137.544,00	101.825.457,58
16.	Prodaja imovine	5.000.000,00	6.691.829,70	269.043,71	6.960.873,41
17.	Donacije	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	Obaveze prema dobavljačima	-33.338.158,97	4.165.453,17	0,00	4.165.453,17
19.	Neto promjena gotovine	-0,59	-5.356.215,69	-457.319,74	-5.813.535,43

Korekcija izdataka utvrđena revizijom nije materijalno značajna i odnosi se na izvore finansiranja i izdatke javnih ustanova koje u minimalnom iznosu dovode do promjene iskazanog deficita i gotovine na kraju fiskalne godine. U tom dijelu skreće se pažnja na sljedeće:

- Revizijom je utvrđeno da nijesu planirani i evidentirani primici i izdaci javnih ustanova koje čine direktne korisnike budžeta u skladu s članom 7 stav 1 Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu. To su javne ustanove kulture, Policijska akademija, JU Regionalni centar za obuku ronilaca, Nacionalna turistička organizacija, JU Ispitni centar i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. Navedene potrošačke jedinice ostvarile su prihode u iznosu 3.508.595,70 € i izdatke u iznosu 3.320.319,70 € i ostvarile suficit u iznosu od 50.732,03 €. Po tom osnovu treba smanjiti nivo iskazanog gotovinskog deficita na iznos 102.972.795,56 €, odnosno korigovani gotovinski deficit na iznos od 107.138.248,73 €.
- Revizijom su korigovani izvori finansiranja, tako što se uvećava iznos neto pozajmica za 137.544,00 € i primici od prodaje imovine 269.043,71 €, pa je to sabrano sa iznosom suficita od 50.732,03 € uticalo na povećanje depozita za iznos 457.319,74 € i stanje gotovine na kraju fiskalnog perioda koje nakon korekcije iznosi 5.813.535,43 €.

Kontrolom finansijskih izvještaja, dostavljenih Ministarstvu finansija od potrošačkih jedinica, utvrđeno je da je 95 potrošačkih jedinica, koje se finansiraju iz budžeta, u propisanom roku dostavilo godišnje finansijske izvještaje, 11 potrošačkih jedinica čiji se izdaci odnose na transfere i 4 potrošačke jedinice čiji se izdaci odnose na "ostale izdatke" nijesu dostavile finansijske izvještaje Ministarstvu finansija.

2.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova

Prikupljanje javnih prihoda - Državna revizorska institucija izvršila je provjeru usaglašenosti budžetskih prihoda i rashoda, kao i transakcija finansiranja sa podacima iskazanim u Centralnoj banci Crne Gore, putem provjere gotovinskih priliva i odliva preko računa koji su namijenjeni za prikupljanje i raspored javnih prihoda. U skladu s Naredbom o načinu uplate javnih prihoda, kojom se propisuju računi na koje se vrši uplata javnih prihoda utvrđenih zakonom i drugim propisima, način uplate prihoda i izvještavanje njihovih korisnika, naplata javnih prihoda u Crnoj Gori, obezbjeđuje se preko računa za uplatu prihoda (461 račun) i četiri obračunska računa, preko kojih se sredstva prenose na Centralni račun državnog trezora od strane potrošačkih jedinica koje prikupljaju javne prihode, a to su: Uprava carina broj 90700000008050150 (identifikacioni broj 805), Poreska uprava broj 90700000008200112 (identifikacioni broj 820), Ministarstvo unutrašnjih poslova broj 907000000008250164 (identifikacioni broj 825) i Uprava policije broj 907000000008400126 (identifikacioni broj 840). U narednoj tabeli dat je pregled priliva sredstava na obračunske račune i prenos sredstava na Centralni račun državnog trezora.

Tabela 2 – Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica

OPIS	OBRAČUNSKI RAČUNI				Centralni račun državnog trezora	Razlika
	stanje 01.01.2014	priliv	odliv	stanje 31.12.2014	priliv	
Uprava carina Crne Gore		428.128.885,47	428.128.885,47	-	427.767.289,90	361.595,57
Poreska uprava Crne Gore	380.528,74	1.007.916.974,41	1.008.273.416,27	24.086,88	989.583.975,00	18.689.441,27
Ministarstvo unutrašnjih poslova		7.773.511,96	7.773.511,96	-	7.767.302,49	6.209,47
Uprava policije		4.750.326,22	4.750.326,22	-	4.748.655,22	1.671,00
Ukupno	**380.528,74**	**1.448.569.698,06**	**1.448.926.139,92**	24.086,88	**1.429.867.222,61**	**19.058.917,31**

Prema podacima Centralne banke Crne Gore ukupni prilivi u 2014. godini, na obračunskim računima prihodnih jedinica, iznose 1.448.569.698,06 €, a odliv sredstava 1.448.926.139,92 €. Na Centralni račun državnog trezora sa obračunskih računa prenijeta su sredstva u iznosu od 1.429.867.222,61 €, odnosno manje u iznosu od 19.058.917,31 €. Razlika između prenešenih sredstava sa obračunskih računa na Centralni račun državnog trezora u iznosu od 19.058.917,31 € odnosi se na povraćaj pogrešnih uplata, povraćaj više uplaćenih sredstava, preusmjeravanje sredstava između potrošačkih jedinica naplatioca prihoda i na prenos

sredstava u iznosu 149.392,32 € na račun naplate dospjelih, a nenaplaćenih poreza i doprinosa. U narednoj tabeli dat je pregled priliva i odliva sredstava sa Centralnog računa državnog trezora:

Tabela 3 - Prikupljanje i rasposred sredstava sa Centralnog računa državnog trezora

CENTRALNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Uprava carina Crne Gore	427.767.289,90	1.344.293.004,43	Glavni račun državnog trezora
Poreska uprava Crne Gore	989.583.975,00	39.826.925,05	Opštine
Ministartsvo unutrašnjih poslova	7.767.302,49	222.234,90	Veterinarska komora i veterinarske ambulante
Uprava policije	4.748.655,22	59.499.797,88	Raspored po rješenjima MF
Prilivi od prihodnih jedinica	**1.429.867.222,61**	27.517.214,58	Egalizacioni fond
Računi ministarstava i drugih organa uprave	46.063.201,20	4.108.268,21	JU Morsko dobro
Prikupljeno preko drugih računa	14.965,01	333.785,33	Zajednica opština
Ostali prilivi	**46.078.166,21**	144.158,44	Povraćaj i pogrešne uplate
Ukupni prilivi	**1.475.945.388,82**	**1.475.945.388,82**	**Ukupni odlivi**

Ukupan priliv sredstava na Centralnom računu državnog trezora u iznosu od 1.475.945.388,82 € usmjeren je: na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 1.344.293.004,43 €, opštinama u iznosu od 39.826.925,05 €, Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama 22.234,90 €, po rješenjima Ministarstva finansija u iznosu od 59.499.797,88 €, Egalizacionom fondu 27.517.214,58 €, JU Morsko dobro 4.108.268,21 €, Zajednici opština u iznosu od 333.785,33 € i iznos od 144.158,44 € na ime povraćaja sredstava i pogrešnih uplata.

Glavni račun državnog trezora – Račun broj 90700000083001-19 preko kojeg se vrše uplate i isplate državnog novca za potrebe korisnika budžeta na teret sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu.

Tabela 4 - Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora

GLAVNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje gotovine	1.564.187,32	1.793.717.829,13	Odlivi sa računa u 2014. godini
Prilivi sa Centralnog računa	1.344.293.004,43	6.732.995,52	Krajnje stanje gotovine
Ostali prilivi	454.593.632,90		
Ukupni prilivi	1.800.450.824,65	1.800.450.824,65	

Priliv sredstava na Glavni račun državnog trezora sa Centralnog računa državnog trezora, putem Prihodnog modula, iznosi 1.344.293.004,43 € i direktne uplate na račun u iznosu 454.593.632,90 €.

Sredstva prenešena opštinama – u skladu sa zakonskim rješenjima u iznosu od 39.826.925,05 € prenešena su opštinama, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 5 - Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama

Izvještaj o dodijeljenim prihodima sa Centralnog računa državnog trezora za period od 01.01-31.12.2014. godine		
302	Podgorica	11.294.099,25
310	Cetinje	669.828,18
329	Danilovgrad	805.071,41
400	Nikšić	2.662.960,22
418	Šavnik	38.345,97
426	Plužine	623.313,72
507	Pljevlja	2.134.975,22
515	Žabljak	348.538,78
604	Berane	840.110,88
612	Plav	259.280,24
620	Rožaje	1.024.161,05
639	Andrijevica	208.135,25
647	Petnjica	4.579,72
701	Bijelo Polje	1.225.073,59
710	Mojkovac	286.100,62
728	Kolašin	533.689,63
809	Bar	3.584.170,09
817	Budva	4.690.439,42
825	Ulcinj	1.102.114,93
906	Herceg Novi	2.901.322,47
914	Tivat	1.940.603,54
922	Kotor	2.650.010,87
	Ukupno	**39.826.925,05**

Sredstva Veterinarske komore i veterinarske ambulante – Raspored sredstava sa Centralnog računa državnog trezora Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama izvršen je u iznosu od 222.234,90 €, u skladu s Odlukom o iznosu naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u unutrašnjem prometu[5]. Od ukupno naplaćenih sredstava izvršiocu veterinarskih pregleda pripada 75%, a Veterinarskoj komori 10%. Pregledom Izvještaja o rasporedu prihoda za 2014. godinu po korisnicima javnih prihoda i Izvještaja o prikupljenim prihodima prije raspodjele (bruto prihodi iskazani po eko kodu), utvrđeno je da je veterinarskim ambulantama prenešen iznos od 196.089,67 €, odnosno 75% od naknada za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede, a Veterinarskoj komori iznos od 26.145,23 € ili 10% od naknada za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede, koji su iznosili 261.451,98 €.

Raspored po rješenjima Ministarstva finansija - Kontrolom izdataka u iznosu 59.499.797,88 €, na uzorku od 82,40%, utvrđeno je da je odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora, vršen po rješenjima Ministarstva finansija i rješenjima Poreske uprave, a na ime povraćaja PDV-a pravnim licima, preusmjeravanja PDV-e kredita za izmirenje obaveza prema Upravi carina, preusmjeravanja PDV-e kredita na uplatne račune poreza i doprinosa Poreske uprave, dok su sredstva u iznosu od 7.767.440,27 € usmjerena JP Radio televiziji Crne Gore.

Sredstva u iznosu od 7.767.440,27 € usmjerena su, u skladu s članom 3 Zakona o budžetu za 2014. godinu, JP Radio televiziji Crne Gore, direktnom uplatom sa Centralnog računa državnog trezora, tako da je izostala evidencija ovih sredstava na strani primitaka i izdataka u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta za 2014. godinu.

Egalizacioni fond – Prema podacima Centralne banke, stanje sredstava na 01.01.2014. godine na računu Egalizacionog fonda broj 907-83301-89 iznose 1.434.962,33 €. Priliv sredstava u 2014. godini iznosio je 29.315.961,66 €, odliv sredstava 30.611.857,41 €, tako da stanje na 31.12.2014. godine iznosi 139.066,58 €. Sredstva na račun Egalizacionog fonda u iznosu od 29.315.961,66 € obezbjeđena su: sa Centralnog računa državnog trezora, kao redovna raspodjela prikupljenih javnih prihoda, u iznosu 27.517.214,58 €; sa Glavnog računa državnog trezora, na ime povraćaja uzetih kratkoročnih pozajmica, u iznosu od 1.700.000,00 € i sa drugih računa u iznosu od 98.747,08 € (iznos od 74.157,38 € je povraćaj pozajmice Opštine Berane i iznos od 24.589,70 € povraćaj pozajmice Opštine Rožaje) u skladu sa Sporazumom o izmirenju odobrenih pozajmica iz Egalizacionog fonda. Odliv sredstava u iznosu od 30.611.857,41 € usmjeren je: na Centralni račun državnog trezora, na ime povraćaja kratkoročnih pozajmica u iznosu od 1.750.000,00 €, opštinama i bankama (po ugovorima o cesijama i asignacijama) u iznosu od 28.772.556,58 €, a u skladu sa Planom akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda opštinama i u skladu sa Rješenjem o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda. Sredstva u iznosu od 29.040,00 € uplaćena su na račune fizičkih lica, na ime naknada za rad u komisiji. Na ime povraćaja pogrešnih uplata isplaćen je iznos od 24.582,70 €, dok se na dva puta prenijeta sredstva po rješenju Ministarstva finansija broj 04-3513/4 od 04.06.2014. godine odnosi 35.671,02€.

JU Morsko dobro – sa Centralnog računa državnog trezora izvršen je raspored sredstava u iznosu od 4.108.268,21 €.

Zajednici opština - sa Centralnog računa državnog trezora izvršen je raspored sredstava u iznosu od 333.785,33 €.

Povraćaj sredstava i pogrešne uplate – ukupna sredstva na ime povraćaja i pogrešnih uplata iznose 144.158,44 €, a odnose se na povraćaj i preusmjeravanje sredstava, po rješenjima Ministarstva finansija, na račune ministarstava, drugih organa i pravosuđa (identifikacioni broj 832) u iznosu od 143.805,48 €, dok je iznos od 352,90 € tehnička greška u evidenciji.

[5] „Sl.list CG“ br.06/11

Promet sredstava iskazan na dugovnoj strani Glavne knjige trezora (Konsolidovani račun državnog trezora) iznosi 1.902.955.031,95 €, od čega se na depozite iz prethodne godine odnosi 6.844.263,60 €, prenijete prihode sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 1.344.293.004,43 €, ostale evidentirane prilive 16.068.836,40 € i na pozajmice i kredite 535.748.927,52 €. Isplate evidentirane u Glavnoj knjizi trezora iznose 1.890.754.552,68 € i gotovina na kraju perioda u iznosu od 12.200.479,27 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 6 - Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora

GLAVNA KNJIGA DRŽAVNOG TREZORA			
Prenešeno saldo	6.844.263,60	387.342.557,39	Bruto zaarde i doprinosi na teret poslodavca
Prenos sa Centarlnog računa državnog trezora	1.344.293.004,43	11.957.808,10	Ostala lična primanja
Ostalo evidentirano kao priliv	16.068.836,40	28.563.878,82	Rashodi za materijal
Pozajmice i krediti iz inostranstva	290.813.827,52	54.105.055,20	Rashodi za usluge
Pozajmice i krediti iz zemlje	244.935.100,00	21.273.630,08	Rashodi za tekuće održavanje
		75.516.395,41	Kamate
		8.033.102,02	Renta
		18.426.863,34	Subvencije
		29.807.470,83	Ostali izdaci
		61.864.914,02	Prava iz oblasti socijalne zaštite
		22.587.777,40	Sredstva za tehnološke viškove
		384.390.842,85	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja
		15.215.135,74	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite
		8.089.340,11	Ostala prava iz zdravstvenog osiguranaj
		96.861.981,96	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru
		2.186.764,12	Ostali transferi
		133.972.150,24	Kapitalni izdaci
		2.484.899,77	Pozajmice i krediti
		434.061.211,94	Otplata duga
		15.258.930,95	Otplata garancija
		65.221.299,67	Otplata oabveza iz prethodnog perioda
		13.532.542,72	Tekuća budžetska rezerva
UKUPNO PRILIV + početno stanje	**1.902.955.031,95**	**1.890.754.552,68**	**UKUPNO ODLIV**
SALDO NA 31.12.2014. GODINE		**12.200.479,27**	

Ukupno iskazani prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora odgovaraju primicima i izdacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. Naplaćeni prihodi u iznosu od 1.896.110.768,35 € (1.902.955.031,95 € - 6.844.263,60 €) pokazuju da struktura naplate po prihodnim jedinicama odgovara sredstvima evidentiranim na Glavnom računu državnog trezora što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 7 - Struktura naplaćenih prihoda po prihodnim jedinicama

Ekonomska klasifikacija	Opis	Predlog zakona o završnom računu za 2014	Uprava carina	Poreska uprava	Ministartsvo unutrašnjih poslova	Uprava policije	Ministarstvo finansija i ostale institucije	Ukupno prihodne jedinice
71	**Tekući prihodi**	**1.339.592.834,24**	**370.896.541,31**	**917.247.859,30**	**6.215.386,91**	**4.748.655,22**	**40.484.391,50**	**1.339.592.834,24**
711	Porezi	833.203.582,52	370.770.999,93	462.432.582,59				**833.203.582,52**
712	Doprinosi	444.303.244,55		444.303.244,55				**444.303.244,55**
713	Takse	15.038.439,81	47.523,50	1.534.725,48	3.162.797,96	203.804,40	10.089.588,47	**15.038.439,81**
714	Naknade	17.342.019,19		8.052.834,04			9.289.185,15	**17.342.019,19**
715	Ostali prihodi	29.705.548,17	78.017,88	924.472,64	3.052.588,95	4.544.850,82	21.105.617,88	**29.705.548,17**
72	Primici od prodaje imovine	6.691.829,70					6.691.829,70	**6.691.829,70**
73	Primici od otplate kredita	8.522.051,19					8.522.051,19	**8.522.051,19**
74	Donacije i transferi	5.554.927,72					5.554.927,72	**5.554.927,72**
75	Pozajmice i krediti	535.749.125,50			25.278,66		535.723.846,84	**535.749.125,50**
	UKUPNO	**1.896.110.768,35**	**370.896.541,31**	**917.247.859,30**	**6.240.665,57**	**4.748.655,22**	**596.977.046,95**	**1.896.110.768,35**

2.2. Izvori finansiranja deficita

Izvori finansiranja deficita iskazani su za gotovinski i modifikovani gotovinski deficit. Izvori finansiranja gotovinskog deficita iskazani su kroz neto pozajmice i prilive od prodaje imovine i na taj način je došlo do povećanja depozita, dok je finansiranje korigovanog gotovinskog deficita uvećano za neto promjenu neizmirenih obaveza prema dobavljačima. Struktura izvora finansiranja deficita na gotovinskoj i korigovanoj osnovi prikazana je u narednoj tabeli:

Tabela 8 - Struktura finansiranja gotovinskog i korigovanog deficita u 2014. godini

OPIS	IZNOSI		
	završni račun	korekcije	utvrđeno revizijom
Gotovinski deficit budžeta	-103.023.527,59	50.732,03	-102.972.795,56
Povećanje depozita	-5.356.215,69	-457.319,74	-5.813.535,43
UKUPNO	**-108.379.743,28**	**-406.587,71**	**-108.786.330,99**
Domaći izvori finansiranja	12.620.833,25	269.043,71	12.889.876,96
Inostrani izvori finansiranja	95.758.910,03	137.544,00	95.896.454,03
UKUPNO	**108.379.743,28**	**406.587,71**	**108.786.330,99**
Korigovani gotovinski deficit budžeta	-107.188.980,76	50.732,03	-107.138.248,73
Povećanje depozita	-5.356.215,69	-457.319,74	-5.813.535,43
UKUPNO	**-112.545.196,45**	**-406.587,71**	**-112.951.784,16**
Domaći izvori finansiranja	12.620.833,25	269.043,71	12.889.876,96
Inostrani izvori finansiranja	95.758.910,03	137.544,00	95.896.454,03
Neto promjena neizmirenih obaveza	4.165.453,17	0,00	4.165.453,17
UKUPNO	**112.545.196,45**	**406.587,71**	**112.951.784,16**

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 103.023.527,59 € i povećanje depozita u iznosu od 5.356.215,41 € finansirano je iz domaćih izvora u iznosu od 12.620.833,24 € i inostranih izvora u iznosu od 95.758.910,02 €. Domaći izvori finansiranja obezbjeđeni iz neto emisije hartija od vrijednosti u iznosu od 35.948.205,45 € i sredstava od prodaje imovine u iznosu od 6.691.829,70 € korišćeni su za smanjenje neto obaveza po domaćim kreditima u iznosu od 30.019.201,90 € i finansiranje deficita 12.620.833,25 €. Inostrani izvori finansiranja obezbjeđeni iz neto emisije hartija od vrijednosti u iznosu od 183.988.955,00 € korišćeni su za smanjenje neto obaveza po ino kreditima u iznosu od 88.230.044,97 € i finansiranje deficita 95.758.910,03 €. Navedene podatke treba korigovati kod domaćih izvora finansiranja u iznosu od 269.043,71 € i inostranih izvora finansiranja u iznosu od 137.544,00 €.

Emisija hartija od vrijednosti u 2014. godini je u Glavnoj knjizi trezora evidentirana u bruto iznosu i na taj način je realizovana preporuka Državne revizorske institucije, data u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu. Ukupni izvori finansiranja konfirmisani su prilivom na račune kod poslovnih banaka u iznosu od 535.749.125,50 € i otplatom glavnice duga u iznosu od 434.061.211,94 €, tako da neto zaduženje po osnovu kredita i emitovanih hartija od vrijednosti iznosi 101.687.913,56 €. Prilivi od prodaje imovine evidentirani su u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 6.691.829,70€.

Zakonom o budžetu za 2014. godinu, članom 11 stav 5 definisano je da se Vlada može zadužiti za finansiranje deficita, servisiranje duga i stvaranja fiskalne rezerve za 2014. godinu, u iznosu od 240.000.000,00 €, koji će biti obezbjeđeni kroz emisiju obveznica na inostranom tržištu, izdavanjem domaćih obveznica i/ili državnih zapisa ili kreditnim aranžmanima sa domaćim i inostranim finansijskim institucijama, kao i sa ostalim institucijama. Izuzetno od ovog člana stava 5 Vlada se u 2014. godini može zadužiti radi otkupa i refinansiranja državnog duga, maksimalno do visine postojećeg državnog duga, a što će biti obezbjeđeno kroz emisiju obveznica ili zaključenje bilateralnog aranžmana.

Modifikovani gotovinski deficit korigovan je, u skladu s članom 14 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za neto promjenu neizmirenih obaveza, koje nemaju karakter pozajmica u iznosu od 4.165.453,17 €, sa sljedećom strukturom:

Tabela 9 - Neto promjene neizmirenih obaveza

r.b.	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2011	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2012	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2013	Razlika	Stanje obaveza na dan 31.12.2014
1	2	3	4=5-3	5	6=7-5	7	8=9-7	9
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	13.356.757,00	3.765.974,00	17.122.731,00	-1.193.119,68	15.929.611,32	-1.538.705,32	14.390.905,00
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	487.009,00	1.423.859,00	1.910.868,00	-338.627,81	1.572.240,19	-1.559.513,19	12.727,00
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	486.652,00	514.112,00	1.000.764,00	356.832,31	1.357.596,31	-256.897,31	1.100.699,00
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	12.383.096,00	1.828.003,00	14.211.099,00	-1.211.324,18	12.999.774,82	277.705,18	13.277.480,00
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	41.426.322,00	6.679.359,00	48.105.681,00	7.600.397,99	55.706.078,99	1.818.447,01	57.524.526,00
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	5.664.403,00	1.623.578,00	7.287.981,00	7.127.819,67	14.415.800,67	5.092.112,33	19.507.913,00
4	Obaveze za kapitalne izdatke	400.079,00	249.678,00	649.757,00	-285.495,15	364.261,85	-37.965,85	326.296,00
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	563.979,00	-5.259,00	558.720,00	-555.719,00	3.001,00	27.623,00	30.624,00
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	477.856,00	-477.856,00		1.670.043,00	1.670.043,00	-1.196.058,00	473.985,00
7	Obaveze iz rezervi		0,00		0,00		0,00	
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	61.889.396,00	11.835.474,00	73.724.870,00	14.363.926,83	88.088.796,83	4.165.453,17	92.254.249,00

Iskazana razlika neizmirenih obaveza konfirmisana je kontrolom plaćanja iz budžeta koja se odnose na izdatke kojima neizmirene obaveze pripadaju. Utvrđeno je povećanje obaveza po izdacima iskazanim ekonomskom klasifikacijom i potvrđena neto promjena neizmirenih obaveza, što potvrđuju podaci dati u narednoj tabeli:

Tabela 10 - Evidencija neizmirenih obaveza

EVIDENCIJA NEIZMIRENIH OBAVEZA		
Opis	**Iznos**	**Iznos**
Stanje na dan 31.12.2013. godine	88.088.796,83	
Otplata neizmirenih obaveza (smanjenje)		13.832.175,82
Povećanje neizmirenih oabveza		17.997.627,99
Stanje na dan 31.12.2014. godine		**92.254.249,00**

Početno stanje neizmirenih obaveza umanjeno za otplatu neizmirenih obaveza i uvećano za povećanje neizmirenih obaveza daje iznos od 92.254.249,00 €. Ukoliko se za isti iznos koriguju izdaci iskazani na gotovinskoj osnovi dobija se iznos korigovanog deficita kako je prezentirano Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu.

2.3. Prekoračenje budžetske potrošnje

Revizijom je utvrđeno da je u 2014. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 424.241.966,71 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 11 – Budžetska prekoračenja

OPIS	IZNOS
UKUPAN IZNOS PREKORAČENJA	424.241.966,71
Dozvoljena prekoračenja	363.872.450,48
Dozvoljena prekoračenja - kamate	20.855.364,26
Dozvoljena prekoračenja - otplata glavnice duga i garancije	311.231.397,37
Dozvoljena prekoračenja - međunarodni ugovori	14.115.706,91
Otplata neizmirenih obaveza	17.669.981,94
Nedozvoljena prekoračenja	60.369.516,23
Nedozvoljena prekoračenja - otplata obaveza iz prethodnog perioda	14.300.717,76
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	46.068.798,47

Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 363.872.450,48 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja po osnovu: isplate kamata, otplate glavnice duga i garancija, izdataka finansiranih kroz realizaciju međunarodnih ugovora o kreditima i izdataka iskazanih kao otplata neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda. Dozvoljena budžetska prekoračenja su u skladu s članom 23 i članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 60.369.516,23 € odnose se na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2014. godinu. Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 14.300.717,76 €, u koje nijesu uključeni izdaci za sudska rješenja Ministarstva finansija, izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale sudske troškove. Međutim, Ministarstvo finansija, u

skladu s članom 12 Zakona o budžetu za 2014. godinu, nije tokom godine vršilo preusmjeravanje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja.

Sredstva u iznosu od 46.068.798,47 € odnose se na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti i to:

- od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić u iznosu od 44.999.997,32 €, u skladu s članom 12 stav 4 i 5 Zakona o budžetu za 2014. godinu. Ministarstvo finansija je zaključilo Protokol o regulisanju međusobnih obaveza, broj 01-12290/1 od 28.10.2014. godine, sa Elektroprivredom Crne Gore AD Nikšić, Poreskom upravom Crne Gore i Upravom carina Crne Gore, kojim je utvrđeno da dug Elektroprivrede Crne Gore, sa stanjem na 30.06.2014. godine, iznosi 44.999.997,32 €, koji se pretvara u akcijski kapital države Crne Gore. Iznos od 49.999.997,32 € odnosi se na potraživanja Poreske uprave od Elektroprivrede Crne Gore, po osnovu neizmirenih obaveza za poreze i doprinose na zarade zaposlenih u iznosu od 15.944.168,01 €, potvrđen Zapisnikom poreskog inspektora broj 03-7-1-33/14 od 07.07.2014. godine i po osnovu potraživanja Uprave carina u iznosu 29.055.829,31 €, za neplaćeni PDV na uvezenu električnu energiju, koji je potvrđen evidencijom stanja carinskog duga Uprave carina. Revizijom je utvrđeno da član 12 stav 4 i 5 Zakona o budžetu za 2014. godinu nije usklađen sa članom 16 u Posebnom dijelu Zakona o budžetu za 2014. godinu, gdje je trebalo planirati uvećanje izdataka za kupovinu hartija od vrijednosti u navedenom iznosu. To je kod izvršenja budžeta imalo za posljedicu prekoračenje izdataka u odnosu na planirane godišnjim zakonom o budžetu države.
- od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore u iznosu od 1.068.801,15 €. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, dopisom broj 1501-725/2 od 20.03.2014. godine, obavijestila je Investiciono razvojni fond o raspoloživim sredstvima od naplate kredita iz ranijeg perioda u iznosu od 1.068.801,00 €, koja u skladu sa Zakonom o investiciono razvojnom fondu treba investirati u kapital Fonda. Ministarstvo finansija je, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1170 od 29. maja 2014. godine, sa budžetske pozicije 4418 Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti, izvršilo prenos sredstava Investiciono razvojnom fondu u iznosu od 1.068.801,15 €.

  Revizijom je utvrđeno da Zakonom o budžetu za 2014. godinu nijesu planirana sredstva za ove namjene.

2.4. Preusmjeravanje sredstava

Preusmjeravanje sredstava - Na osnovu zaključaka Vlade Crne Gore, Ministarstvo finansija je vršilo preusmjeravanje sredstava utvrđenih Zakonom o budžetu za 2014. godinu, između potrošačkih jedinica u iznosu od 29.930.949,23 €. U 2014. godini vršeno je preusmjeravanje sredstava sa Tekuće budžetske rezerve na više potrošačkih jedinica u iznosu od 1.431.514,59 €, pri čemu je preusmjereno 542.049,61 € iznad limita definisanog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preusmjeravanje sredstava u potrošačkoj jedinici po programima i pojedinim izdacima - Ministarstvo finansija, na zahtjev potrošačke jedinice, vršilo je preusmjeravanje odobrenih sredstava po programima i pojedinim izdacima u iznosu od 27.743.571,66 €. Na kontrolisanom uzorku od 20,39% utvrđeno je da je:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova, u okviru programa Uprava policije, izvršilo preusmjeravanje sredstava sa računa 4415 - Izdaci za opremu u iznosu 82.160,00 €, pri čemu je preusmjereno 8.023,81 € iznad limita definisanog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.
- Ministarstvo prosvjete, u okviru programa Administracija, izvršilo je preusmjeravanje sredstava sa računa 4127 - Ostale naknade u iznosu 85.000,00 €, pri čemu je preusmjereno 52.500,00 € iznad limita definisanog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Potrebno je da se potrošačke jedinice prilikom preusmjeravanja odobrenih sredstava po pojedinim izdacima pridržavaju limita predviđenih članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

2.5. Obuhvat javne potrošnje

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu utvrđeno je da jedan broj potrošačkih jedinica obezbjeđuje i koristi sopstvene prihode, prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, u skladu s članom 7 stav 1 Zakona o budžetu za 2014. godinu, koji glasi " Prihode koje ostvari potrošačka jedinica sopstvenom djelatnošću, a na osnovu zakonskih ovlašćenja, služiće isključivo za finansiranje izdataka te potrošačke jedinice, do iznosa koji su planirani Budžetom". Isto tako, utvrđeno je da su javne ustanove prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti koristile za finansiranje izdataka do nivoa ostvarenih prihoda i da isti nijesu uključeni u sistem javne potrošnje. Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu dat je "IZVJEŠTAJ O PRIMICIMA I IZDACIMA JAVNIH USTANOVA U 2014. GODINI KOJI NIJESU UKLJUČENI U KONSOLIDOVANI RAČUN TREZORA", a to su: javne ustanove kulture, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, JU Ispitni centar, Policijska akademija, prosvjetne javne ustanove, Univerzitet Crne Gore i javne ustanove zdravstva. Državna revizorska institucija, na osnovu podataka iz Izvještaja o novčanim tokovima IV, sačinila je pregled primitaka i izdataka za javne ustanove kulture, Policijsku akademiju, JU Regionalni centar za obuku ronilaca, Nacionalnu turističku organizaciju, JU Ispitni centar i za Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti kako je navedeno u narednoj tabeli:

Tabela 12 - Pregled primitaka i izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u Konsolidovani račun trezora

OPIS	Stanje 01.01.2014. godine	Gotovinski prilivi				Gotovinska plaćanja	Stanje 31.12.2014. godine
		Sopstveni prihodi	Namjenski prihodi	Donacije	Ostali prilivi		
Crnogorsko narodno pozorište	48.894,96	180.386,01	120.300,00			349.311,34	269,63
Kraljevsko pozorište Zetski Dom	768,58	7.749,54	23.000,00			29.949,13	1.568,99
Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	1.652,54	46.790,46	42.000,00	1.567,00	15.286,63	79.246,56	28.050,07
Prirodnjački muzej Crne Gore	5.374,12	17.009,27	2.865,87	74.901,19		94.942,45	5.208,61
JU Crnogorska Kinoteka	2.178,07	8.137,19			39.550,00	48.506,14	1.359,12
JU Muzički Centar	224,86	42.306,92	74.519,00			116.993,50	57,25
Biblioteka za slijepe CG	6,27	274,49	8.725,80		46.433,32	55.438,37	1,51
Narodni muzej CG	27.545,19	406.385,60	265.000,00	20.000,00	24.184,91	683.420,10	59.695,60
Pomorski muzej CG	3.592,09	101.525,14				102.440,84	2.676,39
JU Centar savremene umjetnosti CG	5.741,48	10.218,06				15.762,76	196,78
JU Centar za konzervaciju i arheologiju CG	47.583,38	115.733,55	155.313,88	30.134,79		223.498,70	125.266,90
Ukupno	143.561,54	936.516,23	691.724,55	126.602,98	125.454,86	1.799.509,89	224.350,85
Policijska akademija	8.756,65	344.120,30				325.483,07	27.393,88
JU Regionalni centar za obuku ronilaca	0,00	589.404,53				589.404,53	0,00
JU Ispitni Centar	22.269,92	62.606,92		7.976,00		74.868,41	17.984,43
Nacionalna turistička organizacija CG	16.010,07	581.099,02				506.318,16	90.790,93
Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	800.826,52	2.487,64		40.602,67		24.735,61	819.181,22
Ukupno	847.863,16	1.579.718,41	0,00	48.578,67	0,00	1.520.809,78	955.350,46
Ukupno	991.424,70	2.516.234,64	691.724,55	175.181,65	125.454,86	3.320.319,67	1.179.701,31

Na osnovu podataka prikazanih u tabeli utvrđeno je da su navedene javne ustanove, na svojim računima otvorenim kod poslovnih banaka, prikazale stanje sredstava na 01.01.2014. godine u iznosu od 991.424,70 €, gotovinske prilive u iznosu od 3.508.595,70 € (sopstveni prihodi u iznosu od 2.516.234,64 €, namjenski prihodi u iznosu od 691.724,55 €, donacije u iznosu od 175.181,65 € i ostali prihodi u iznosu od 125.454,86 €), gotovinska plaćanja u iznosu od 3.320.319,70 € i stanje sredstava na 31.12.2014. godine u iznosu od 1.179.701,31 €.

Članom 7 stavom 1 Zakona o budžetu za 2014. godnu utvrđeno je da će prihodi koje ostvari potrošačka jedinica sopstvenom djelatnošću, a na osnovu zakonskih ovalašćenja, služiti isključivo za finansiranje izdataka te potrošačke jedinice, do iznosa koji su planirani Budžetom. Revizijom je utvrđeno da isti nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2014. godinu i da nijesu iskazani u članu 3 i članu 4 Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu.

3. GOTOVINSKI DEPOZITI

Državna revizorska institucija je konfirmisala gotovinske depozite po svim računima koji su otvoreni kod Centralne banke Crne Gore i kod poslovnih banaka kod kojih postoje otvoreni računi/partije. Revizijom je utvrđeno da se sredstva depozita, iskazana u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu u iznosu od 12.200.475,77 € evidentiraju na 24 računa otvorena u Centralnoj banci Crne Gore i u poslovnim bankama. Od ukupnog broja računa u okviru Konsolidovanog računa državnog trezora prati se promet na 21 računu od kojih se 14 računa vodi pod PIB-om Ministarstva finansija, a ostalih 7 su računi potrošačkih jedinica. Tri računa su računi potrošačkih jedinica koji nijesu u sistemu Konsolidovanog računa državnog trezora. Sredstva na Konsolidovanom računu državnog trezora pod PIB-om Ministarstva finansija evidentirana su u iznosu od 11.806.136,35 €, na 7 računa otvorenih od strane potrošačkih jedinica u iznosu od 227.127,97 € i na 3 računa koji nijesu u sastavu Konsolidovanog računa državnog trezora u iznosu 167.211,97 €.

Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu na 175 strani iskazano je stanje depozita na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 12.20 mil. € i 38.477 unci zlata po tržišnoj cijeni od 38,05 mil. €, što ukupno iznosi 50,25 mil. €. Gotovina iskazana u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu konfirmisana je na osnovu podataka i dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija (Direktorata državnog trezora i Direkcije za upravljanje dugom, analizu zaduženosti, upravljanje gotovinom i odnose sa inostranstvom) i dostavljenih Izvoda otvorenih stavki (u daljem tekstu IOS) od Centralne banke i od poslovnih banaka. IOS-i od Centralne banke i osam poslovnih banaka su potpisani i ovjereni od strane Ministarstva finansija, pri čemu sa svim bankama nije usaglašeno stanje.

Depoziti na računima kod Centralne banke Crne Gore – Stanje depozita na računima kod Centralne banke Crne Gore na 31.12.2014. godine iznosi 6.827.770,68 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 13 - Depoziti na računima kod Centralne banke Crne Gore

OPIS	Početno stanje	Prilivi	Odlivi	Krajnje stanje	Depoziti po završnom računom 2014. godinu
GLAVNI RAČUN					
Galni račun državnog trezora	1.564.187,32	1.798.886.637,33	1.793.717.829,13	6.732.995,52	6.732.995,52
OSTALI RAČUNI					
Centalni račun državnog trezora	0,00	1.475.945.388,76	1.475.945.388,76	0,00	
Uprava Carina Crne Gore	0,00	428.128.885,47	428.128.885,47	0,00	
Poreska Uprava Crne Gore	380.528,74	1.007.916.974,41	1.008.273.416,27	24.086,88	
Ministarstvo unutrašnjih poslova	0.00	7.773.511,96	773.511,96	0.00	
Uprava policije	0.00	4.750.326,22	4.750.326,22	0.00	
Ministarstvo finasija- Račun za likvidnost	0,34	120.738.330,82	120.738.328,02	3,14	
Ministarstvo finansija-Egalizacioni fond	1.434.962,33	29.315.961,66	30.611.857,41	139.066,58	
Ministarstvo finansija -Naplata dospjelih nenaplaćenih poreza i doprinosa	74.786,43	149.392,32	1.967,78	222.210,97	
Ministarstvo finansija-Račun za držanje privremeno oduzetih sredstava	1.507.601,86	30.000,00	30.000,00	1.507.601,86	
MF-NF IPA III RD OP 2012-201	0,00	6.670.703,70		6.670.703,70	
MF-NF IPA IV HRD OP 2012-2013	0,00	1.674.900,00		1.674.900,00	
DEPOZITI					
Depoziti po osnovu sukcesije	1.590,21	97,32	1.687,53	0,00	
Depoziti MF ostvareni emisijom EUROBOND obveznica	928,47	288.349.365,32	288.300.000,00	50.293,79	50.293,79
Depoziti MF -Izgradnja 62 stamb.jedinice u Nikšiću		594.002,11	0,00	594.002,11	
Depoziti - redovan depozit MF		138.504.551,66	138.504.495,65	56,01	56,01
Depoziti MF IDF grant Svjetske banke br. TF 13555ME		108.211,99	9.428,57	98.783,42	
OSTALO					
Obaveze za primljene avanse od rezidenata	306.944,46	350.308.661,45	350.285.266,99	283.550,00	
Odobreni avans -devizna štednja	40.113,46	7.600.000,00	7.595.688,10	44.425,36	44.425,36
UKUPNO	**5.311.643,62**	**5.667.445.902,50**	**5.647.668.077,86**	**18.042.679,34**	**6.827.770,68**

Depoziti iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu odnose se na:

- Depozite na Glavnom računu državnog trezora broj 907-83201-98 u iznosu od 6.732.995,52 €.

- Depozit EUROBOND, po viđenju u iznosu od 50.293,79 €, koji se odnosi na neutrošena sredstva od emisije obveznica na inostranom tržištu.
- Depozit, redovni po viđenju u iznosu od 56,01 €.
- Sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 44.425,36 €, koja su na 31.12.2014. godine ostala na računu kao razlika između odobrenog avansa i izvršenih isplata po osnovu stare devizne štednje. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-478/1 od 05.02.2015. godine za navedeni iznos sredstava uvećan je iznos depozita.

Sredstva koja nijesu prikazana u stanje depozita odnose se na račun **MF-NF IPA III RD OP 2012-2013** u iznosu od 6.670.703,70 i na račun **MF -NF IPA IV HRD 2012-2013** u iznosu od 1.674.900,00 €**.** Prilivi na navedenim računima predstavljaju avansne uplate nakon potpisivanja finansijskih sporazuma, a na osnovu Odluke Evropske komisije za prenos odgovornosti za upravljanje sredstvima iz IPA komponente III i IPA komponente IV. Na zahtjev Ministarstva finansija (dopis broj 06-4731/1 od 25.11.2014. godine) otvoreni su računi za ove namjene kod Centralne banke Crne Gore.

Depoziti na računima kod Crnogorske komercijalne banke – Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 282.271,50 € i odnosi se na:

- Kolateral za 14 kreditnih linija u iznosu od 67.904,03 €, po Ugovoru o obezbjeđivanju kreditnih linija za podršku Programa "Legalizacija postojećih i otvaranje novih radnih mjesta" broj 1174. Vlada Crne Gore je stavila na raspolaganju iznos sredstava od 1.000.000,00 €, kao depozit za subvencioniranje kamate po odobrenim kreditima.
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja/kolateral u iznosu od 120.024,04 € - Po Ugovoru o namjenskom depozitu broj 01-3492/2 od 11.08.2006. godine deponovana su sredstva u iznosu od 115.000,00 €, kao namjenski kredit za odobrene kredite radnicima Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-626/1 od 11.02.2015. godine evidentiran je priliv po osnovu kamate, u iznosu od 1.198,33 € i povećanje depozita. Rješenjem broj 06-1122/1 od 06.03.2015. godine evidentiran je izdatak, po osnovu plaćene rate kredita, na poziciju 463 - Otpata duga iz prethodnog perioda u iznosu od 444,67 € i smanjenje depozita.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos 17.038,71 € - Po ugovoru o namjenskom depozitu broj 3678 od 20.11.2009. godine deponovana su sredstva u iznosu od 20.000,00 €, kao namjenski depozit za ugovore o kreditu broj 705-88-2555, 705-88-2556 i 705-88-2557. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-625/1 od 11.02.2015. godine evidentiran je priliv sredstava u iznosu od 20.000,00 € i povećanje depozita, a Rješenjem broj 06-1121/1 od 06.03.2015. godine evidentiran je odliv sredstava u iznosu od 2.961,29 € na teret grupe računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda i smanjenje depozita.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos od 46.504,72 € - Po Ugovoru o oročenom depozitu broj 03-1710 od 04.08.2004. godine i Aneksu broj 3679 od 20.11. 2009. godine, deponovana su sredstva kao namjenski depozit za obezbjeđenje kredita po ugovorima broj 705-88-2554 i 705-88-2558, na iznos od 40.000,00 €. Rješenjem Ministarstva finansija, broj 06-623/1 od 11.02.2015. godine, evidentiran je priliv sredstava na poziciju 7155 - Ostali prihodi u iznosu od 40.000,00 € i 7151 - Prihodi od kamata u iznosu 6.504,72 € i povećanje depozita u iznosu od 46.504,72 €.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos od 30.000,00 € - Po Ugovoru o oročenom depozitu broj 03 od 03.01.2007. godine i Aneksom broj 3 od 14.04.2008. godine, kojim se iznos od 30.000,00 € deponuje kao namjenski depozit za obezbjeđenje kredita po Ugovoru 705-88-2280 od 14.04.2008. godine. Rješenjem Ministarstva finansija, broj 06-6241/1 od 11.02.2015. godine, evidentiran je priliv sredstava u iznosu od 30.000,00 € na poziciju 7155 - Ostali prihodi i rast depozita.

Depoziti na računima kod NLB Montenegrobanke - Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 10.150,79 € i odnosi se na Fond Penzijskog i invalidskog osiguranja/kolateral u iznosu od 10.150,79 € - Po Ugovoru o namjenskom depozitu broj 01-2029 od 01.07.2009. godine, koji je sačinjen na osnovu člana 1 Ugovora o oročavanju sredstava DP 2008/671 i Aneksa I i II, na osnovu kojeg su deponovana sredstva u iznosu od 10.000,00 €, kao namjenski depozit za odobrene kredite radnicima. Ministarstvo finansija nije u cjelosti usaglasilo stanje sredstava na računima sa IOS-om NLB Montenegrobanke.

Depoziti na računima kod Prve banke - Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 35.128,66 € i odnosi se na:

- Fond za obeštećenje u iznosu od 1.969,79 € - Sredstva se nalaze na računu broj 535-7299007 i priliv je uvećan za 1,06 € po osnovu kamate.
- Kolateral za 14 kreditnih linija u iznosu od 33.158,87 €, po Aneksu broj 1 Ugovoru o obezbjeđivanju kreditnih linija za podršku Programa "Legalizacija postojećih i otvaranje novih radnih mjesta" broj 102-7525 od 20.10.204. godine. Vlada Crne Gore, je stavila na raspolaganju 210.000,00 € kao depozit za subvencioniranje kamate po odobrenim kreditima.

Depoziti na računima kod Erste banke - Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 3.000.000,00 €. Ministarstvo finansija je zaključilo Ugovor broj 06-3964/1 od 28.12.2012. godine sa Erste Group Bank 1010 Viena, kojim se sredstva u iznosu od 3.000.000,00 € koriste za obezbjeđenje kredita odobrenih od navedene banke. Navedena sredstva su oročavana u prethodnim godinama sa rokom dospjeća od godinu dana. U 2014. godini, nakon isteka roka za oročavanje, sredstva u iznosu od 3.123.160,38 € (kamata u iznosu od 123.160,38 €) su prenešena na račun 540-402598–Transakcioni račun za nacionalna plaćanja Vlade Crne Gore - Račun solidarnosti za ublažavanje posljedica poplava. Ista sredstva su oročena po Ugovoru o oročenom depozitu broj 06-55171 od 17.02 2014. godine, u iznosu od 3.000.000,00 €, dok su sredstva u iznosu 122.906,00 € prenešena na Glavni račun državnog trezora, a iznos od 100,08 € odnosi se na troškove platnog prometa.

Depoziti na računima kod Podgoričke banke (Societe generale Montenegro banka) - Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 600.154,87 € i odnosi se na:

- Redovni depozit u iznosu od 229.028,64 € koji je po Rješenju Ministarstva finansija broj 06-15901 od 31.03.2015. godine, evidentiran kao priliv na poziciju 7149 - Naknade (za podnošenje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika Ministarstva ekonomije) i povećanje depozita.
- Redovni depozit u iznosu od 87.447,20 € koji je po Rješenju Ministarstva finansija broj 06-159/1 od 31.03.2015. godine, evidentiran kao priliv na poziciji 7155 - Ostali prihodi i kao povećanje depozita. Sredstva se odnose na prihode Ministarstva unutrašnjih poslova ostvarenim u ranijim godinama.
- Redovni depozit u iznosu od 271.454,22 € koji je po Rješenju Ministarstva finansija broj 06-1610 od 31.03.2015. godine, evidentiran kao priliv od prodaje imovine na poziciju 721-Prihodi od imovine i kao povećanje depozita. Sredstva se odnose na prihode od prodaje imovine Ministarstva finansija.
- Sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 12.224,81 € su prikazana kao stanje depozita na 31.12.2013. godine u iznosu od 10.533,85 €, dok je razlika između odobrenog avansa i izvršenih isplata u iznosu od 1.690,96 €, Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-478/1 od 05.02.2015. godine, evidentirana kao povećanje depozita.

Neutrošena sredstva budžetskih korisnika - U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2014. godine iznosi 1.445.002,82 € i odnosi se na:

- Depozite Ambasada u iznosu od 99.598,10 €, koja se odnose na stanje depozita kod 33 Diplomatsko konzularna predstavništva.

- Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija u iznosu sredstava od 37.704,16 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2014. godine, po Obrazcu 8 Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
- Ministarstvo kulture u iznosu od 639,97 €, koja se odnose se na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2014. godine, po Obrazcu 8 Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
- Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća u iznosu od 1.139.849,14 €, koja se odnose na otplatu datih kredita i nalaze se na računima kod osam poslovnih banaka. Ministarstvo finansija je, Rješenjem broj 06-1349/1 od 18.03.2015. godine, evidentiralo priliv sredstava na poziciju 7311-Primici od otplate kredita i povećanje depozita u navedenom iznosu.
- Centar savremene umjetnosti u iznosu sredstava od 5.786,06 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2014. godine, a prema dopisu Centra savremene umjetnosti, ostala su neutošena na grupi računa 4133, 4234, 4195, 4199 i 4415.
- Centar za konzervaciju i arheologiju u iznosu sredstava od 11.425,36 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2014. godine, a prema dopisu Centra za konzervaciju i arheologiju broj 03-85 od 31.01.2015. godine, ostala su neutošena na grupi računa 4134, 4148 i 4152.
- Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki u iznosu sredstava od 150.000,00 €, koja se nalaze na računu 530-20240-15 kod NLB Montenegrobanke. Ministarstvo finansija je, Rješenjem broj 06-984/1 od 31.03.2015. godine, evidentiralo navedena sredstva kao priliv na poziciju 7149-Ostale nakande i povećanje depozita.

Depoziti na računima kod Hypo Alpe Adria banke - Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu nema iskazanog stanja depozita na računima kod ove banke. Prema IOS-u banke iskazano je stanje sredstava, kao obaveza prema Vladi Crne Gore, u iznosu od 1.825.436,04 €.

Depoziti na računima kod Hipotekarne banke – U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu nema iskazanog stanja depozita na računima kod ove banke. Prema IOS-u banke iskazano je stanje sredstava, kao obaveza prema Vladi Crne Gore, u iznosu od 6.060,05 € i 630 USD.

Depoziti na računima kod Komercijalne banke AD Budva - U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu nema iskazanog stanja depozita na računima kod ove banke. Prema IOS-u Komercijalne banke AD Budva iskazano stanje obaveza prema Vladi Crne Gore iznosi 458.816,55 € i odnosi se na sredstva za Projekat "1000+ stanova" u iznosu od 456.170,95 € i na sredstva po osnovu kamate u iznosu od 2.645,60 €. Sredstva u iznosu od 2.645,60 € nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora.

Prema dostavljenoj dokumentaciji Ministarstva finansija stanje depozita na Konsolidovanom računu državnog trezora iznosi 45.589.366,50 €. U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iskazano stanje depozita na dan 31.12.2014. godine iznosi 12.200.479,32 €. Razlika u iznosu 33.388.887,18 € u vezi je sa sredstvima donacija, IPA fondova i kredita, po struktrui koja je prikazana narednom tabelom:

Tabela 14 - Stanje depozita na dan 31.12.2014. godine

Banka	Predlog zakona o završnom računu budžeta za 2014. godinu	Stanje na 31.12.2014. godine na konsolidovane račune trezora	Stanje sredstava na 31.12.2014. godine koje nije uključeno u Prelog zakona o završnom računu za 2014. godinu	Donacije	IPA	Krediti	Ostalo
Centralna banka Crne Gore	6.827.770,68	16.149.709,91	9.321.939,23	98.783,42	8.345.603,70		877.552,11
Crnogorska komercijalna bar	282.271,50	10.202.972,62	9.920.701,12	2.446.791,28	2.186.226,49	5.259.106,51	28.576,84
Erste banka	3.000.000,00	11.752.764,48	8.752.764,48	2,07		8.752.762,41	-
Hipotekarna banka	-	405.980,22	405.980,22	6.060,50			399.919,72
Hypo Alpe Adria banka	-	31.840,57	31.840,57	31.840,57			-
NLB Montenegrobanka	10.150,79	3.990.682,05	3.980.531,26	3.980.521,26	29.426,00		(29.416,00)
Podgorička banka	600.154,87	911.318,68	311.163,81	91.128,51	35.589,19		184.446,11
Prva banka Crne Gore	35.128,66	861.605,58	826.476,92	700.308,00	29.426,00		96.742,92
Atlas banka	-	5.340,99	5.340,99	5.238,70			102,29
Komercijalna banka AD Budva			-				-
Po dokumentaciji	1.445.002,82	1.277.151,40	(167.851,42)				(167.851,42)
Ukupno	12.200.479,32	45.589.366,50	33.388.887,18	7.360.674,31	10.626.271,38	14.011.868,92	1.390.072,57

Uvidom u izvode otvorenih stavki (IOS) dostavljenih od poslovnih banaka, može se konstatovati da Ministarstvo finansija nije do kraja usaglasilo stanje sredstava na računima kod poslovnih banaka na 31.12.2014. godine.

Evidencija novčanih sredstava u Glavnoj knjizi trezora – Uvidom u Glavnu knjigu trezora finansijske imovine (klasa 1) utvrđeno je da evidencija stanja i prometa na računima nije u skladu s članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. U Glavnoj knjizi trezora, na klasi 1, nema evidencije Glavnog računa državnog trezora. Revizijom je utvrđeno da se evidencija promjena vrši rješenjima Ministarstva finansija. Kontrolom rješenja (Rješenje broj 06-174 od 24.01.2015. godine i Rješenje broj 06-1424/1 od 20.03.2015. godine), utvrđeno je da se stanje na kontu Žiro račun–depoziti odnosi na razliku odliva koji se evidentiraju kao smanjenje depozita, odnosno priliva koji se evidentiraju kao povećanje depozita.

Tabela 15 - Evidencija novčanih sredstava u Glavnoj knjizi državnog trezora.

Klasa	Kategorija	Grupa	Sintetika	Analitika	Subanalitika	Konto	Naziv	Početno stanje	Dugovni promet	Potražni promet	Krajnje stanje
1							Finansijska imovina				
	11						Finansijska imovina				
		111					Konsolidovani račun				
			111-1				Računi u zemlji				
				111-1-1			Računi u Centralnoj banci				
					111-1-1-1		Glavni račun trezora				
						11111112000	Žiro račun depoziti		1.698.802,86	93.040,28	1.605.762,58
					111-1-1-2		Podračuni sa posebnom namjenom				
					111-1-1-5						
						1111150002	Podgorička banka-Depozit	24.911,22	691.445,59	116.201,94	600.154,87
						1111150003	Crnogorska komercijalna banka-Depozit	187.974,41	137.703,05	43.405,96	282.271,50
						1111150005	Montenegro banka-Depozit	10.150,79			10.150,79
						1111150007	Centralna banka -ostali depoziti	91.041,93	343.312.619,65	343.358.307,09	45.354,49
						1111150008	Centralna banka Deponovana sredstva - SUKCESIJA	1.590,21	66,35	1.656,56	-
						1111150010	Depoziti Ambasada Crne Gore	197.837,26	586.690,80	647.226,30	137.301,76
						1111150014	Depozit Prve banke CG	583.136,34	13.489,54	561.497,22	35.128,66
						1111150015	Opportunity banka-Depozit	3.084.235,83	119.150,00	203.385,83	3.000.000,00
						1111150017	Depozit-Ustanove kulture		639,97		639,97
						1111150019	Agencija za mala i sred. preduzeca-Depozit	1.068.801,15	1.139.849,41	1.068.801,15	1.139.849,41
						1111150020	Depozit CBCG - Eurobond obveznice		303.087.729,08	303.038.307,91	49.421,17
						1111150023	Depozit - Centar za arheloska istraživanja CG	30.397,25		30.397,25	-
						1111150027	Depozit centar savremene umjetnosti		5.786,06		5.786,06
						1111150028	Depoziti Centar za konzervaciju i arheologiju		11.425,39		11.425,39
						1111150029	depoziti Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki		150.000,00		150.000,00
				111-1-2			Računi u komercijalnim bankama				
			111-2				Računi u inostranstvu				
			111-3				Kolateralna sredstva				
		112					Hartije od vrijednosti				
		113					Pozajmice i krediti				
		114					Date garancije				
UKUPNO KLASA 1								5.280.076,39	650.955.397,75	649.162.227,49	7.073.246,65

4. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN

Revizijom Poreskog završnog računa za 2014. godinu utvrđeno je da nijesu obezbjeđeni podaci na osnovu kojih se može utvrditi tačan iznos poreskog duga i iznos pretplate na početku i na kraju poslovne godine, kako je utvrđeno članom 10 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu. Poreska uprava treba da obezbjedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu, u dijelu iskazanih stanja na računima klase "1" računi novčanih sredstava, klase "3" računi obveznika javnih prihoda (uključujući i račune depozita) i klase "7" računi javnih prihoda, sa Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu.

Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima - Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja[6], propisani su uslovi i rokovi pod kojim se poreskom dužniku može odobriti odlaganje dospjelog poreskog i neporeskog duga. U skladu s članom 3 Uredbe, odlaganje poreske

[6] „Sl.list CG" br. 67/09, 23/10, 26/10 i 53/13

obaveze vrši Ministarstvo finansija na zahtjev poreskog dužnika. U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu dat je Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima, za period 01.01. do 31.12.2014. godine, prema kojem je odloženo plaćanje u ratama za 62 pravna lica.

Kontrola Izvještaja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima vršena je na pregledu rješenja Ministarstva finansija u Upravi carina i u Poreskoj upravi i utvrđeno je, na odabranom uzorku, da je Ministarstvo finansija odobravalo plaćanje poreskog duga u 12 mjesečnih rata ili do 6 mjeseci, što je u skladu s članom 3 i članom 5 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Takođe, kontrolom rješenja na odabranom uzorku, kod Poreske uprave utvrđeno je da sva odlaganja duga nijesu odobravana uz uslov da je poreski obveznik obezbjedio bankarsku garanciju ili drugi instrument obezbjeđenja u visini neplaćenih obaveza, što nije u skladu s članom 2 tačka 8 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

5. PRIMICI BUDŽETA

Primici budžeta iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, u skladu s članom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dati su u narednoj tabeli:

Tabela 16 – Primici budžeta

Ek. kl.	OPIS	Završni račun budžeta za 2013. godinu	Zakon o budžetu za 2014. godinu	Izvršenje budžeta	izvršenje /plan	izvršenje 2014/2013
	1	2	3	4	5=4/3x100	6=4/2x100
71	Tekući prihodi	1.228.279.417,81	1.261.010.136,94	1.339.592.834,24	106,23	109,06
72	Primici od prodaje imovine	11.948.846,35	5.000.000,00	6.691.829,70	133,84	56,00
73	Primici od otplate kredita	8.633.294,21	7.046.262,49	8.522.051,19	120,94	98,71
74	Donacije i transferi	6.614.007,71	8.000.000,00	5.554.927,72	69,44	83,99
75	Pozajmice i krediti	333.867.350,25	227.975.575,86	535.749.125,50	235,00	160,47
	UKUPNO	**1.589.342.916,33**	**1.509.031.975,29**	**1.896.110.768,35**	**125,65**	**119,30**

Primici budžeta u 2014. godini ostvareni su u većem iznosu za 25,65% od primitaka planiranih Zakonom o budžetu za 2014. godinu i 19,30% više u odnosu na ostvarene primitke u 2013. godini. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih primitaka evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora, koji su raspoređeni sa Centralnog računa državnog trezora (9070000008320198) putem Prihodnog modula i to:

Tabela 17 - Naplaćeni prihodi putem Prihodnog modula

	OPIS	Završni račun budžeta za 2014. godinu	Prihodni modul	Razlika
71	Tekući prihodi	1.339.592.834,24	1.335.480.864,41	4.111.969,83
72	Primici od prodaje imovine	6.691.829,70	6.420.375,48	271.454,22
73	Primici od otplate kredita	8.522.051,19	2.071.987,68	6.450.063,51
74	Donacije i transferi	5.554.927,72	-	5.554.927,72
75	Pozajmice i krediti	535.749.125,50	197,98	535.748.927,52
	UKUPNO	**1.896.110.768,35**	**1.343.973.425,55**	**552.137.342,80**

Razlika u iznosu od 552.137.342,80 € predstavlja iznos priliva koji u Glavnoj knjizi trezora nije evidentiran kroz Prihodni modul, a odnosi se na prilive kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 18 - Naplaćeni prihodi direktnim uplatama na Glavni račun državnog trezora

ek.kl	OPIS	iznos
71	**Tekući prihodi**	**4.111.969,83**
7131	Administrativne takse	489.195,91
7149	Ostale naknade	385.028,64
7151	Prihodi od kapitala	828.722,83
7155	Ostali prihodi	2.409.022,45
72	**Primici od prodaje imovine**	**271.454,22**
73	**Primici od otplate kredita**	**6.450.063,51**
74	**Donacije i transferi**	**5.554.927,72**
75	**Pozajmice i krediti**	**535.748.927,52**
7511	Pozajmice i krediti iz domaćih izvora	244.935.100,00
7512	Pozajmice i krediti iz inostranih izvora	290.813.827,52
	UKUPNO	**552.137.342,80**

5.1. Tekući prihodi

Prema podacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu tekući prihodi ostvareni su u iznosu 1.339.592.834,24 €. Struktura tekućih prihoda u skladu s načinom prikupljanja prihoda je sljedeća:

- Tekući prihodi u iznosu od 1.335.480.864,41 € odnose se na prihode prikupljene i raspoređene kroz Prihodni modul, u skladu s Naredbom o načinu uplate javnih prihoda.
- Sredstva u iznosu od 4.111.969,83 € su direktne uplate na Glavni račun državnog trezora. Revizijom na uzorku od 60,07% utvrđeno je da se odnose na:
  - Administrativne takse diplomatsko konzularnih predstavništava Crne Gore u iznosu od 489.195,91 €. Navedeni priliv evidentiran je kao povećanje depozita na 31.12.2014. godine.
  - Ostale naknade u iznosu od 229.028,64 €, evidentirane su po Rješenju broj 06-15901 od 31.03.2015. godine, na ime naknada za podnošenje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika Ministarstva ekonomije i po Rješenju broj 06-984/1 od 31.03.2015. godine u iznosu od 150.000,00 €, na ime naknada za vođenje postupka po žalbi Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki, za koje se nijesu stekli uslovi za povraćaj.
  - Prihodi od kapitala u iznosu od 828.722,83 €, evidentirani su na osnovu rješenja Ministarstva finansija, a odnose se na: prilive po osnovu kamata na deponovana sredstva u iznosu od 123.804,73 € i priliv po osnovu pripadajućeg dijela dobiti po završnom računu Centralne banke u iznosu od 344.371,07 €.
  - Sredstva u iznosu od 2.409.022,45 € evidentirana su na osnovu rješenja Ministarstva finansija na 31.12.2014. godine na grupi računa 715 - Ostali prihodi.

5.2. Primici od prodaje imovine

Prema evidenciji u Glavnoj knjizi trezora planirani su primici od prodaje imovine u iznosu od 5.000.000,00 €, a ostvareni su u iznosu 6.691.829,70 €. Prilivi uplaćeni na prihodnim računima namijenjenim za prikupljanje prihoda od prodaje državne imovine iznose 6.717.695,48 € kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 19 - Prihodi od prodaje imovine

OPIS	Uplatni račun	Priliv na prihodnim računima	Predlog zakona o završnom računu za 2014. godinu	Razlika
Ministartsvo odbrane	832-213-43	3.921.704,10	3.917.384,10	4.320,00
Ministarstvo odbrane	832-211-49	1.534,62	1.534,62	-
Ministartsvo finansija	832-52006-58	1.091.233,36	1.362.687,58	(271.454,22)
Fond za obeštećenje	832-214-40	1.703.223,40	1.403.223,40	300.000,00
Zavod za zapošljavanje			7.000,00	(7.000,00)
Ukupno		**6.717.695,48**	**6.691.829,70**	**25.865,78**

Utvrđene razlike odnose se na: iznos od 4.320,00 € na ime povraćaja sredstava sa Centralnog računa državnog trezora, iznos od 271.454,22 € evidentiran u Glavnoj knjizi trezora na osnovu Rješenja Ministarstva finansija broj 06-1610/1 od 31.03.2015. godine i na iznos od 300.000,00 € koji je evidentiran na grupi računa 7155 - Ostali prihodi.

Prilivi **Ministarstva odbrane** od prodaje imovine, prikupljeni kroz Prihodni modul i evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u 2014. godini, iznose 3.918.918,72 € (3.923.238,72 € – 4.320,00 €).

Sredstva Ministarstva finansija u iznosu 1.091.233,36 € odnose se na Upravu za imovinu i Direktorat za imovinsko pravne poslove u iznosu od 909.099,50 €, Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu od 62.814,58€ i na Ministarstvo prosvjete u iznosu od 119.319,20 €.

Revizijom, pored prikupljanja sredstava kroz Prihodni modul, obuhvaćen je i račun Ministarstva finansija broj 550-5590-94 na kojem se uplaćuju depoziti po osnovu prodaje imovine Direktorata za imovinsko pravne poslove i vrše uplate za naknade troškova komisije zadužene za prodaju državne imovine. Stanje na ovom računu na 31.12.2013. godine iznosi 181.186,26 €, prilivi u 2014. godini 490.845,82 €, odlivi 223.720,14 € i stanje na 31.12.2014. godine 448.311,94 €.

Priliv sredstava u iznosu od 13.000,00 €, naplaćen od kupaca na ime naknada za rad Komisije za prodaju državne imovine, i odliv sredstava u iznosu od 19.685,95 €, na ime naknada za rad Komisije za prodaju državne imovine, vršen je na osnovu rješenja Ministarstva finansija, u skladu sa Smjernicama o radu komisija za prodaju i davanje u zakup državne imovine, koji nijesu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora.

Priliv u iznosu od 180.116,64 € ostvaren po osnovu sprovedenog postupka prodaje državne nepokretnosti upisane u list nepokretnosti broj 1531, KO Bijela - Opština Herceg Novi, Ministarstvo finansija je usmjerilo na račun Jadranskog brodogradilišta Bijela u iznosu od 54.034,99 € ili 30% i Crnogorskoj plovidbi AD u iznosu od 126.081,65 € ili 70%, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore 08-2005/3 od 11.09.2014. godine, pri čemu navedena sredstva nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora.

Sredstva u iznosu od 269.043,71 €, odnose se na položene depozite u iznosu od 33.748,36 € i na prilive u iznosu od 235.295,35 €, po osnovu prodaje državne imovine firmi QD HOTEL AND PROPERTY INVESTMENT MONTENEGRO doo, po Ugovoru broj 587/2014 od 25.12.2014. godine. Ministarstvo finansija je sredstva u iznosu od 269.043,71 € prenijelo na prihodni račun 832-52006-58 dana 12.01.2015. godine, iako se prihod odnosi na 2014. godinu.

Prilivi **Fonda za obeštećenje,** evidentirani u Glavnoj knjizi trezora, iznose 1.703.223,40 €, od kojih je prikupljeno preko prihodnog računa 832-214-40 iznos od 1.403.223,40 € i direktnom uplatom na Glavni račun trezora u iznosu od 300.000,00 €, koja je evidentirana na grupi računa 7155 - Ostali prihodi. Prilivi se odnose na uplaćena sredstva od 10% ostvarenih prihoda od prodate državne imovine, u skladu s članom 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja[7].

5.3. Primici od otplate kredita

Zakonom o budžetu za 2014. godinu primici od otplate kredita planirani su u iznosu od 7.046.262,49 €, a prema evidenciji u Glavnoj knjizi trezora, ostvareni su u iznosu od 8.522.051,19 €. Struktura priliva, u skladu s načinom prikupljanja, je sljedeća:

- Prikupljena sredstva kroz Prihodni modul u iznosu od 2.071.987,68 € odnose se na otplate kredita datih drugim institucijama u iznosu od 90.211,66 € i na otplatu kredita datih za samozapošljavanje u iznosu od 1.981.776,12 €.
- Sredstva u iznosu od 6.450.063,51 €, su direktne uplate evidentirane kao primitak u Glavnoj knjizi trezora i utvrđeno je, na uzorku od 67,90%, da se odnose na:
  - Sredstva u iznosu od 1.139.849,14 €, evidentirana Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-1349/1 od 18.03.2015. godine, koja se odnose na prilive od otplate kredita Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća;
  - Sredstva u iznosu od 1.726.615,95 € uplaćena su od opština Kotor i Tivat na ime glavnice i kamate po KFW kreditima faza II i III;
  - Sredstva u iznosu od 3.239.958,58 € uplaćena su po osnovu klirinškog duga Elektroprivrede po Ugovoru broj 10-00-57528 i uplate po kreditima (KFW, IDA i Natixis);
  - Sredstva u iznosu od 337.539,85 € uplaćena su od “Deponije” DOO;

[7] "Sl. list CG",21/04, 49/07, 60/07, 12707,73/10

- Sredstava u iznosu od 6.000,00 € uplaćena su od "Polix" AD Berane po Ugovoru o komisionom kreditu.

5.4. Primici od donacija i transfera

Prema evidenciji u Glavnoj knjizi trezora, ukupno ostvareni primici od donacija i IPA sredstava u 2014. godini iznose 5.554.927,72 €, uključujući i refundaciju sredstava Evropske komisije u iznosu od 594.018,12 €. Sredstva donacija i IPA sredstva uplaćuju se na državne bankarske račune, koje je, na zahtjev potrošačke jedinice, otvorilo Ministarstvo finansija.

Povlačenje sredstava na Glavni račun državnog trezora vrši se na osnovu zahtjeva za prenos i otpuštanje sredstava potrošačke jedinice, korisnika sredstava. U narednoj tabeli dat je pregled potrošačkih jedinica koje su ostvarile prilive po osnovu donacija i iz IPA fondova i koje su prikazale izdatke finansirane iz navedenih sredstava i to:

Tabela 20 - Prilivi sredstava i izdaci finansirani iz donacija i IPA sredstava iskazani po potrošačkim jedinicama

Korisnik sredstava	Primici	Izdaci	Razlika
Ministarstvo poljoprivrde i ruralnog razvoja	867.433,83	867.433,82	0,01
Ministarstvo nauke	31.989,30	31.989,27	0,03
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	1.086.843,04	1.084.843,04	2.000,00
Zavod za statistiku	129.091,55	129.091,54	0,01
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	458.938,10	455.940,60	2.997,50
Uprava za kadrove	42.982,07	42.972,36	9,71
Zaštitink ljudskih prava i sloboda	2.742,92	2.742,92	-
Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	190.206,81	190.206,81	-
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	134.976,32	134.125,73	850,59
Ministarstvo kulture	78.828,93	110.851,47	(32.022,54)
Ministarstvo pomorstva i saobraćaja	46.341,80	46.341,80	-
Ministarstvo ekonomije	412.805,81	412.805,81	-
Agencija za zaštitu životne sredine	139.453,69	139.453,57	0,12
Zavod za zapošljavanje	1.813,96	1.657,46	156,50
Zavod za školstvo	226.098,05	226.098,05	-
Ministarstvo zdravlja	15.209,93	15.212,49	(2,56)
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	27.966,99	27.966,99	-
Ministarstvo odbrane	186.024,54	186.023,79	0,75
Ministarstvo finansija	63.418,08	63.418,08	-
Uprava carina	9.201,27	8.134,65	1.066,62
Ministarstvo za informaciono društvo	90.534,56	89.915,33	619,23
Generalni sekretarijat Vlade	328.446,22	328.366,75	79,47
Uprava za vode	71.700,36	71.700,36	-
Ministarstvo prosvjete	69.554,66	68.887,70	666,96
Uprava za mlade i sport	13.683,02	13.683,02	-
Ministarstvo pravde	163.810,42	163.807,08	3,34
Nacionalna turistička agencija	70.812,97	70.812,97	-
Ukupno	4.960.909,20	4.984.483,46	
Refundacije Evropske komisije	594.018,52		
UKUPNO	5.554.927,72		

Prilivi sredstava iz donacija i IPA fondova koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora iznose 5.554.927,72 € (sa sredstvima refundiranim od Evropske komisije). U skladu s članom 9 Zakona o budžetu za 2014. godinu, kojim je utvrđeno da će se izdaci potrošačkih jedinica koji se finansiraju iz donacija izvršavati u visini njihovog ostvarenja, ukupni izdaci finansirani iz donacija iznose 4.984.483,46 €, odnosno iz donacija 3.979.967,09 € i iz sredstava IPA fondova 1.004.516,37 €. Ministarstvo kulture je za iznos od 32.022,54 € iskazalo veće izdatke od priliva sredstava na Glavni račun državnog trezora u 2014. godini, iz razloga što je navedeni iznos iskazan kao početno stanje na 01.01.2014. godine. Na osnovu dostavljene dokumentacije, stanje sredstava donacija i IPA fondova, na računima kod poslovnih banaka, na 31.12.2014. godine iznosi 17.986.945,69 €.

5.5. Primici od pozajmica i kredita

Zakonom o budžetu za 2014. godinu sredstva od pozajmica i kredita planirana su u iznosu od 227.975.575,86€, dok ostvareni prilivi, iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za

2014. godinu, iznose 535.749.125,50 € i to: iznos od 244.935.100,00 € odnosi se na primitke od kredita uzetih iz domaćih izvora, a iznos od 290.814.025,50 € odnosi se na primitke od kredita iz inostranih izvora.

Pozajmice i krediti iz domaćih izvora – Sredstva u iznosu od 244.935.100,00 €, evidentirana su u Glavnoj knjizi trezora na grupi računa 7511- Pozajmice i krediti iz domaćih izvora i odnose se na uzete pozajmice od poslovnih banka u iznosu od 16.000.000,00 €, na emisiju Državnih zapisa u iznosu od 185.785.100,00 € i na emisiju Državnih obveznica u iznosu od 43.150.000,00 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 21 – Pozajmice i krediti iz domaćih izvora

Opis	Broj ugovora	Datum zaključivanja ugovora	Ugovoreni iznos	Povučeni iznos u 2014. godini	Evidentirano u Glavnoj knjizi trezora u 2014. godini
Crnogorska komercijalna banka	949-88-8	23.05.2013		4.000.000,00	4.000.000,00
Hipotekarna banka	0101-505/2	16.04.2014	5.000.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00
Hipo Alpe-Adria banka AD Podgorica	AA14016WG6S7	16.01.2014	7.000.000,00	7.000.000,00	7.000.000,00
Ukupno				**16.000.000,00**	**16.000.000,00**
Državni zapisi - emisija u 2014. godini				185.785.100,00	185.785.100,00
Državne obveznice-emisija u 2014. godini				43.150.000,00	43.150.000,00
Ukupno				**244.935.100,00**	**244.935.100,00**

Priliv sredstava po osnovu pozajmica od poslovnih banaka u iznosu od 16.000.000,00 € i po osnovu Državnih obveznica u iznosu od 43.150.000,00 €, vršen je uplatom, na osnovu zahtjeva Ministarstva finansija, na Glavni račun državnog trezora. Priliv sredstava od emisije Državnih zapisa u iznosu od 185.785.100,00 € vršen je uplatom na Glavni račun džavnog trezora u iznosu od 33.538.738,33 €, dok je rješenjima Ministarstva finansija evidentiran iznos od 152.246.361,67 €. Evidentirani iznos priliva odgovara stanju povučenih sredstava i na taj način je ispoštovana preporuka data u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu.

Pozajmice i krediti iz inostranih izvora - Sredstva u iznosu od 290.814.025,50 €, evidentirana u Glavnoj knjizi trezora na grupi računa 7512- Pozajmice i krediti iz inostranih izvora, odnose se na:

- Sredstva u iznosu od 280.000.000,00 € po osnovu EUROBOND obveznica emitovanih 20.05.2014. godine na međunarodnom finansijskom tržištu, s ciljem refinansiranja dijela EUROBOND obveznica koje dospijevaju 2015. i 2016. godine, a u skladu sa obavještenjem City Group Global Markets Limited, Deutche Banka AG, London Branch i Erste Group Bank AF.
- Sredstva u iznosu od 10.814.025,50 € odnose se na priliv po osnovu uzetih kredita u inostranstvu.

Revizijom je utvrđeno da ukupno povučena sredstva po osnovu kredita iz inostranih izvora iznose 32.340.809,23 €, dok je priliv sredstava po ovom osnovu evidentiran u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 10.813.827,52 €, a razlika u iznosu od 21.526.981,51 € predstavlja transferne zajmove lokalnoj samoupravi.

Takođe, utvrđeno je da sredstva u iznosu od 137.544,00 € nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora, a odnose se na troškove bankarskih usluga po kreditu Svjetske banke (IBRD) za dodatno finansiranje MEP-a u iznosu od 12.500,00 € i po kreditu Svjetske banke (IBRD) na iznos od 50.000.000,00 €, namijenjen za finansiranje Projekta "Upravljanje industrijskim otpadom" u iznosu od 125.000,00 €, u skladu sa troškovima odobrenja zajma (od 0,25% od iznosa odobrenog zajma).

Stanje na 31.12.2014. godine na računima kod poslovnih banaka, po osnovu kredita i pozajmica, iznosi 14.011.868,92 € i 51.094,52 USD. Sredstva u iznosu od 51.207,51 USD vraćena su kreditoru Svjetskoj banci 09.02.2015. godine, a odnose se na iznos od 51.094,52 USD na deviznom računu kod Crnogorske komercijalne banke broj 126-02010658 i iznos od 195,17 € koji je konvertovan u dolare i vraćen kreditoru.

6. IZDACI BUDŽETA

Izdaci budžeta iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iznose 1.890.754.552,68 €. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih izdataka u 2014. godini po strukturi izdataka i to:

Tabela 22 - Pregled ostvarenih izdataka u 2014. godini

Opis	Zakon o budžetu za 2014. godinu	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Tekući budžet	Završni račun za 2014. godinu
1) Tekući izdaci	627.704.460,14	31.339.731,00	35.308.647,91	623.735.543,23	635.026.761,19
2) Transferi za socijalnu zaštitu	498.223.398,97	11.361.075,30	12.670.141,29	496.914.332,98	492.148.010,12
3) Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	101.040.047,62	2.923.584,54	3.773.459,75	100.190.172,41	99.048.746,08
4) Kapitalni izdaci	99.642.513,32	5.080.160,98	4.403.197,35	100.319.476,95	133.231.494,04
5) Pozajmice i krediti	2.140.000,00	353.500,00	-	2.493.500,00	2.484.899,77
6) Otplata dugova	171.426.905,49	-	87.560,00	171.339.345,49	515.282.098,76
7) Rezerve	8.854.649,77	6.616.469,07	1.431.514,59	14.039.604,25	13.532.542,72
Ukupno	**1.509.031.975,31**	**57.674.520,89**	**57.674.520,89**	**1.509.031.975,31**	**1.890.754.552,68**

U strukturi izvršenih rashoda najveće učešće imaju i to: tekući izdaci sa 33,59%, transferi za socijalnu zaštitu sa 26,03% i otplata dugova sa 27,25%, dok sa 13,13% učestvuju izdaci za transfere institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru, kapitalni izdaci, pozajmice i krediti i rezerve. Budžetski izdaci u 2014. godini izvršeni su u iznosu od 1.890.754.552,68 € i veći su u odnosu na raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom za 25,30%, a u odnosu na ostvarene izdatke u 2013. godini za 17,92%.

6.1. Tekući izdaci

Zakonom o budžetu za 2014. godinu sredstva za tekuće izdatke planirana su u iznosu od 627.704.460,14 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan uvećan za 31.339.731,00 € i umanjen za 35.308.647,91 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 623.735.543,23 €. Ostvareni tekući izdaci iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iznose 635.026.761,19 € kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 23 – Tekući izdaci

Opis	Zakon o budžetu za 2014. godinu	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Tekući budžet	Završni račun budžeta za 2014. godinu
1) Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	386.488.693,72	12.329.138,37	7.969.342,17	390.848.489,92	387.342.557,39
2) Ostala lična primanja	11.868.513,96	2.359.410,50	524.697,27	13.703.227,19	11.957.808,10
3) Rashodi za materijal	29.295.302,83	2.542.234,54	1.366.965,20	30.470.572,17	28.563.878,82
4) Rashodi za usluge	47.694.095,80	8.202.909,24	3.699.107,72	52.197.897,32	54.105.055,20
5) Rashodi za tekuće održavanje	21.655.403,20	525.751,79	654.916,29	21.526.238,70	21.273.630,08
6) Kamate	73.316.123,12	-	18.063.577,84	55.252.545,28	75.516.395,41
7) Renta	8.172.802,14	541.994,71	481.413,54	8.233.383,31	8.033.102,02
8) Subvencije	18.874.600,00	207.994,90	-	19.082.594,90	18.426.863,34
9) Ostali izdaci	30.338.925,37	4.630.296,95	2.548.627,88	32.420.594,44	29.807.470,83
Ukupno	**627.704.460,14**	**31.339.731,00**	**35.308.647,91**	**623.735.543,23**	**635.026.761,19**

Kada su u pitanju tekući izdaci uočene su manje nepravilnosti koje nijesu materijalno značajne, a odnose se na nenamjensku potrošnju sredstava, odnosno na plaćanja koja nijesu u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora.

6.1.1. Kamate

Zakonom o budžetu za 2014. godinu planirana sredstva za isplatu kamata iznose 73.316.123,12 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan umanjen za 18.063.577,84 €, tako da raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 55.252.545,28 €. Izdaci za kamatu ostvareni su u iznosu od 75.516.395,41 € što je više za

36,67% od iznosa raspoloživih sredstava tekućim budžetom. Planiranje i izvršenje izdataka za kamate rezidentima i nerezidentima dato je u narednoj tabeli:

Tabela 24 - Izdaci za kamate

Opis	Izdaci za kamate rezidentima	Izdaci za kamate nerezidentima	Ukupno
1) Utvrđeno Zakonom o budžetu za 2014. godinu	9.520.967,79	63.795.155,33	73.316.123,12
2) Uvećano putem preusmjeravanja	-	-	-
3) Umanjeno putem preusmjeravanja	41.511,75	18.022.066,09	18.063.577,84
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	9.479.456,04	45.773.089,24	55.252.545,28
5) Izvršeno	8.887.941,91	66.628.453,50	75.516.395,41
6) Izvršeno/planirano x 100	93,76	145,56	136,67

Otplata kamata rezidentima – Izdaci za kamate rezidentima izvršeni su u iznosu od 8.887.941,91 €, što je za 6,24% manje u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Sredstva u iznosu od 8.755.905,50 € evidentirana su kao izdatak za kamate kod Ministarstva finansija, a sredstva u iznosu od 132.036,41 € evidentirana su kao izdatak za kamate kod Ministarstva odbrane, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Fonda za zdravstveno osiguranje i Zavoda za zapošljavanje. Struktura izdataka po osnovu kamata rezidentima iskazanih kod Ministarstva finansija data je u narednoj tabeli:

Tabela 25 - Struktura izdataka za kamate rezidentima Ministarstva finansija

	Opis	Iznos
1	**Izdaci za kamate po kreditima kod komercijalnih banaka**	**6.113.895,96**
	Izdaci za kamate po kreditu za zgradu Uprave policije	99.919,66
	Izdaci za kamatu po kreditu za restauraciju spomenika kulture na Cetinju	106.106,56
	Izdaci za kamatu po preuzetim kreditima	757.493,85
	Izdaci za kamatu po dugoročnim kreditima	4.945.471,46
	Izdaci za kamatu po revolving kreditima	15.685,75
	Izdaci za kamatu po kratkoročnim kreditima za likvidnost	89.859,41
	Izdaci za kamatu po Ugovoru o finansijskom lizingu	99.359,27
2	**Izdaci za kamatu po Državnim zapisima**	**1.229.479,66**
3	**Izdaci za kamatu po obveznicama Fonda rada**	**346.937,19**
4	**Izdaci za kamatu po Državnim obveznicama**	**1.065.592,70**
	Ukupno	**8.755.905,51**

Otplata kamata nerezidentima - Izdaci za otplatu kamata nerezidentima iznose 66.628.453,50 €, od čega je na otplatu kamate 65.881.569,71 € a na ostale troškove 746.884,31 €, što je za 45% više u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Otplata kamate u iznosu od 25.205.850,00 € €, odnosi se na EUROBOND obveznice koje dospijevaju 2015. i 2016. godine, na otplatu kamate na refinansirane i otkupljene obveznice koje dospijevaju 2015. i 2016. godine u iznosu od 3.801.792,02 € i na otplatu kamate za EUROBOND obveznice koje dospijevaju 2014-2016. godine u iznosu od 5.013.411,11 €. Pregled izdataka za kamate dat je sa pregledom izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima.

6.1.2. Subvencije

Izdaci za subvencije ostvareni su u iznosu od 18.426.863,34 €, ili 96,56% u odnosu na raspoloživa sredstva, a izvršeni su kod potrošačkih jedinica kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 26 – Izdaci za subvencije

	Opis	Zakon o budžetu za 2014. godinu	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Tekući budžet	Završni račun za 2014. godinu
40901	Ministarstvo ekonomije	6.000.000,00	-	-	6.000.000,00	5.344.270,00
41001	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	2.300.000,00	-	-	2.300.000,00	2.300.000,00
41101	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	9.618.000,00	-	-	9.618.000,00	9.617.998,44
41501	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	500.000,00	-	-	500.000,00	500.000,00
60101	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	456.600,00	207.994,90	-	664.594,90	664.594,90
	Ukupno	**18.874.600,00**	**207.994,90**	**-**	**19.082.594,90**	**18.426.863,34**

Ministarstvo ekonomije ostvarilo je izdatke za subvencije u iznosu od 5.344.270,00 €. Iznos od 5.330.000,00€ odnosi se na pokriće troškova "Montenegro bonusa" DOO Cetinje, po osnovu Ugovora o

poslovno-tehničkoj saradnji sa "Kombinatom aluminijuma" Podgorica AD, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-56/6 od 19. jula 2013. godine. Sa programa Unapređenje energetske efikasnosti, a iz sredstava donacija plaćen je iznos od 14.270,00 €, na osnovu Sporazuma broj 01-1620/1 i dobijene saglasnosti od Luksemburške Agencije za razvojnu saradnju za realizaciju programa Energy wood, na ime ugradnje sistema za grijanje na moderne oblike biomase.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je, u skladu s članom 65 Zakona o željeznici i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći, sredstvima u iznosu od 2.300.000,00 € subvencioniralo Direkciju za željeznice AD Željeznički prevoz, u mjesečnim iznosima od 191.666,67 €.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja ostvarilo je izdatke za subvencije u iznosu od 9.617.998,44 € i to: iznos od 8.385.000,00 € u skladu sa Uredbom o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera Agrarne politike (Agro budžet) za 2014. godinu, a sredstva u iznosu od 1.232.998,44 € se odnose na Veterinarsku upravu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, u skladu s članom 31 Zakona o nacionalnim parkovima, prenijelo je Javnom preduzeću Nacionalni parkovi Crne Gore sredstva u iznosu od 500.000,00 €.

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja - Na osnovu Statuta i Odluke Upravnog odbora Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja prenešena su sredstva DOO "PIO" Ulcinj u ukupnom iznosu od 664.594,90 €. Sredstva u iznosu od 456.600,00 €, odnosno u mjesečnim iznosima od 38.050,00 €, prenešena su na ime pripreme turističke sezone u odmaralištu penzionera Ulcinj. Iznos od 207.994,90 € uplaćen je DOO "PIO" Ulcinj za izmirenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa i ostalih obaveza iz prethodnog perioda.

6.2. Transferi za socijalnu zaštitu

Izdaci za transfere za socijalnu zaštitu u 2014. godini iznose 492.148.010,12 €, od čega je za rad Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje utrošeno 389.196.302,23 €. Prema Izvještaju o novčanim tokovima III, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja prikazao je namjenske prihode u iznosu od 271.368.051,54 € i opšte prihode 117.368.051,54 €, kako je dato i u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. Namjenski prihodi Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja usaglašeni su sa Ministarstvom finansija i na taj način je realizovana preporuka data u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu. Namjenski prihodi obuhvataju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, ostale doprinose, kamatu za neblagovremeno plaćanje doprinosa, prihode od akcija i udjela u dobit, prihode po osnovu prinudne naplate doprinosa i ostale prihode. Opšti prihodi su transferi iz budžeta.

6.3. Otplata dugova

Otplata dugova obuhvata izdatke za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima i nerezidentima, otplatu garancija u zemlji i inostranstvu i otplatu obaveza iz prethodnog perioda. Zakonom o budžetu za 2014. godinu izdaci za otplatu dugova planirani su u iznosu od 171.426.905,49 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan umanjen za 87.560,00 €, tako da su raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta u iznosu od 171.339.345,49 €. Izdaci za otplatu dugova iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iznose 514.541.442,56 €, dok su u Glavnoj knjizi trezora evidentirani u iznosu od 515.282.098,76 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 27 – Izdaci za otplatu dugova

1) Zakon o budžetu za 2014. godinu	171.426.905,49
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	-
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	87.560,00
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	171.339.345,49
Izvršeno na osnovu podataka iz Glavne knjige trezora	515.282.098,76
Umanjeno za prenešena sredstva na kapitalne izdatke	740.656,20
5) Izvršeno	514.541.442,56
6) Izvršeno/planirano x 100	300,31

Ministarstvo finansija je u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu umanjilo izdatke na grupi računa 4611 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima za iznos od 740.656,20 €, a uvećalo kapitalne izdatke, grupu računa 4411 - Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja u skladu sa preporukom datom u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu.

Otpata duga (461) – Zakonom o budžetu za 2014. godinu na ime izdataka za otplatu duga planirana su sredstva u iznosu od 138.088.745,52 €, a ostvareni izdaci iznose 434.061.211,94 € ili 214,33% više od planom predviđenih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 28 – Izdaci za otplatu duga

Opis	Otplata HOV i kredita rezidentima	Otplata HOV I kredita nerezidentima	Ukupno
1) Zakon o budžetu za 2014. godinu	30.008.345,27	108.080.400,25	138.088.745,52
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	-	-	-
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	-	-	-
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	30.008.345,27	108.080.400,25	138.088.745,52
Izvršeno na osnovu podataka iz Glavne knjige trezora	239.746.752,65		
Umanjeno za prenešena sredstva na kapitalne izdatke	740.656,19		
5) Izvršeno	239.006.096,46	195.055.115,48	434.061.211,94
6) Izvršeno/planirano x 100	796,47	180,47	314,33

Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima (4611) - Zakonom o budžetu za 2014. godinu na ime izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima planirana su sredstva u iznosu od 30.008.345,27 €, a iskazani izdaci u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu iznose 239.006.096,46 €. Struktura izdataka po osnovu izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima data je u narednoj tabeli:

Tabela 29 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima

	Opis	Iznos
1	**Izdaci za glavnicu po kreditima kod komercijalnih banaka**	**46.019.201,90**
	Izdaci za glavnicu po kreditu za zgradu Uprave policije	1.639.681,68
	Izdaci za glavnicu po kreditu za restauraciju spomenika kulture na Cetinju	1.345.950,93
	Izdaci za glavnicu po preuzetim kreditima	4.299.601,25
	Izdaci za glavnicu po dugoročnim kreditima	22.385.193,07
	Izdaci za glavnicu po revolving kreditima	4.000.000,00
	Izdaci za glavnicu po kratkoročnim kreditima za likvidnost	12.000.000,00
	Izdaci za glavnicu po Ugovoru o finansisjkom lizingu	348.774,97
2	**Izdaci za glavnicu po Državnim zapisima**	**186.469.300,00**
3	**Izdaci za glavnicu po obveznicama Fonda rada**	**1.116.271,78**
4	**Izdaci za glavnicu po Državnim obveznicama GB1-2014**	**4.944.601,64**
5	**Izdaci za glavnicu po obveznicama DP-14**	**213.261,00**
6	**Izdaci po osnovu Zaključka Vlade broj 08-793/3 od 04.07.2014. godine**	**243.460,13**
	Ukupno	**239.006.096,45**

Izdaci za otplatu kredita komercijalnim bankama iznose 46.019.201,90 €, a izdaci za otplatu duga po Državnim zapisima iznose 186.469.300,00 € i prema podacima Centralne banke Crne Gore odnose se na emisiju 91-dnevnih i 182-dnevnih Državnih zapisa. Izdaci za otplatu glavnice po obveznicama oznake OBFR Fonda rada, u iznosu od 1.116.271,78 €, isplaćeni su u skladu s Odlukom o emisiji obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim radom je prestala potreba. Izdaci za otplatu duga Državnih obveznica serije GB1-2014 u iznosu od 4.944.601,64 €, isplaćeni su na osnovu Odluke o emisiji državnih hartija od vrijednosti. Sredstva na ime izdataka za otplatu duga za obveznice oznake DP14 u iznosu od 213.261,00 € uplaćena su Investiciono razvojnom fondu Crne Gore za potrebe ulaganja u saniranje mreže drumskih puteva. Sredstva u iznosu od 243.460,13 €, uplaćena su Željezničkom prevozu Crne Gore u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-793/3 od 04.07.2014. godine.

Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima (4612)- Izdaci za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima iznose 195.055.115,48 €. U narednoj tabeli dat je pregled izdataka na ime otplate glavnice duga i kamate po uzetim kreditima i hartijama od vrijednosti u inostranstvu i to:

Tabela 30 - Otplata glavnice i kamate po kreditima i hartijama od vrijednosti rezidentima

Kreditor	Glavnica	Kamata	Ostali troškovi	Ukupno
Steiermarkische Bank -Sparkassen AG-Austrija	2.200.170,96	430.255,63		2.630.426,59
Instituto del credito oficial -ICO	226.442,77	50.509,32		276.952,09
Exim Banka - Mađarska	2.279.191,48	96.135,48		2.375.326,96
Natixis Banka - Francuska	827.076,77	70.927,73		898.004,50
KfW - Njemačka razvojna banka	6.411.334,00	429.822,10	320.338,40	7.161.494,50
Credit Suisse International	38.000.000,00	14.472.209,43	69.178,89	52.541.388,32
Češka eksportna banka	5.122.369,80	327.575,20		5.449.945,00
Poljska kreditna linija	347.275,20	33.219,95		380.495,15
Svjetska banka za obnovu i razvoj (IBRD)	12.693.236,14	3.416.697,30		16.109.933,44
EUROFIMA	4.093.864,42	700.804,12	90.213,32	4.884.881,89
ERSTE BANKA -Sperkassen AG	1.214.433,35	95.588,02		1.310.021,37
ERSTE BANKA - AG-kred.za potrebe budžeta	9.750.000,00	1.771.799,58		11.521.799,58
Pariski klub Holandija	63.729,09	57.954,86		121.683,95
Pariski klub KfW Njemačka	45.024,79	16.674,25		61.699,04
Pariski klub kreditora-eurska plaćanja	2.634.085,90	2.012.005,89		4.646.091,79
Pariski klub kreditora-neeurska zona	1.063.744,00	673.152,67		1.736.896,67
Dojche Banka		3.948.300,00		3.948.300,00
Međunarodna finansijska korporacija (IFC)	648.982,41	4.457,80		653.440,21
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	3.307.446,40	253.439,82	33.907,90	3.594.794,12
Evropska zajednica (EZ)	800.000,00	197.094,00		997.094,00
Evropska zajednica/Evropska komisija MFA, po Sporazumu o zajmu u iznosu od 225,0 mil.	240.677,72	2.802,99		243.480,71
Banka za razvoj Savjeta Evrope(CEB)		124.326,24		124.326,24
Međunarono udruženje za razvoj (IDA)	3.254.452,78	207.332,21	233.245,77	3.695.030,76
Evropska investiciona banka(EIB)	3.808.274,00	2.467.431,99		6.275.705,99
EUROBOND 2011,emisija obvez.180,00 mil.		13.050.000,00		13.050.000,00
EUROBOND 2010,emisija obvez. 200,00 mil.		12.155.850,00		12.155.850,00
EUROBOND 2013,emisija obvez.80,00mil, koja se realizuju preko Morgan Stanley	8.800.000,00	5.013.411,11		13.813.411,11
Refinansiranje dijela iznosa EUROBOND 2010-2015 i 2011-2016	87.221.045,00	3.801.792,02		91.022.837,02
Banka za razvoj Savjeta Evrope-kontribucija	2.258,49			2.258,49
UKUPNO	**195.055.115,47**	**65.881.569,71**	**746.884,31**	**261.683.569,49**

Otplata glavnice duga u iznosu od 87.221.045,00 € odnosi se na refinansiranje i otkup EUROBOND obveznica koje su emitovane 2010. i 2011. godine, a dospijevaju u 2015. i 2016. godini i na EUROBOND obveznice u iznosu od 8.800.000,00 €, koje su emitovane 2013. Godine, a dospijevaju u periodu od 2014-2016. godine.

Otplata garancija u zemlji - U 2014. godini otplaćeno je 15.258.930,95 € duga po izdatim garancijama koje se odnose na:

1) Izdatak u iznosu od 5.153.201,26 €, po izdatoj Garanciji Vlade Crne Gore broj 06-1828/1 od 09.06.2009. godine (Aneks I Garancije broj 06-4241/1 od 31.12.2009. godine i Aneks II broj 06-4894/1 od 31.12.2011. godine), a na osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu broj KR2009/1600.1 od 21.11.2009. godine (Aneks II broj KR2009/1600.2 od 31.12.2011. godine) na iznos od 5.000.000,00 €, zaključenim između NLB Montenegrobanke a.d. Podgorica i kompanije Rudnici boksita AD Nikšić, a u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-144/4-13 od 10.01.2014. godine.
2) Izdatak u iznosu od 4.529.265,81 € po izdatoj Garanciji broj 06-437771 od 22.12.2010. godine po Ugovoru o dugoročnom kreditu broj KR2010/1684 od 25.05.2010. godine na iznos od 14.400.000,00€, zaključenim između NLB Montenegrobanke a.d. Podgorica i Melgonia-Primorka D.O.O Bar, a u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-29/2 od 27.03.2014. godine.
3) Izdatak u iznosu od 4.095.214,55 €, po izdatoj Garanciji broj 06-2331/1 od 01.07.2010. godine (Aneks broj 06-2314 od 30.07.2012. godine), a po osnovu Ugovora o kreditu LD/10168/00052 od 01.07.2010. godine (Aneks broj 01/12 od 30.07.2012. godine i Aneks broj 01/13 od 25.07.2013. godine), zaključenim između Erste banke AD Podgorica i Pobjede a.d. Podgorica, a u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-13072 od 04.09.2014. godine.
4) Izdatak u iznosu od 1.480.949,33 €, po izdatoj Garanciji broj 06-2225/1 od 10.07.2009. godine, po Ugovoru o dugoročnom kreditu broj 00-421-0400032.5 od 10.07.2009. godine, zaključenim između Societe Generale Group AD Podgorica i Pobjede a.d. Podgorica, a u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-130/2 od 04.09.2014. godine.

Isplata garancija vršena je u skladu s članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je propisano da Vlada ima neograničeno ovlašćenje da kamate i glavnice po osnovu duga države i garancija, koje daje država isplaćuje iz sredstava koja se vode na konsolidovanom računu trezora u skladu sa uslovima i rokovima koje je ugovorila Vlada.

U 2014. godini Vlada Crne Gore, u skladu s članom 11 Zakona o budžetu za 2014. godinu, zaključila je Ugovor o garanciji broj 06-1663/1 od 23.04.2014. godine na iznos od 20.000.000,00 €, po Ugovoru o kreditu broj 06-4404 od 08.05.2013. godine, zaključen između Evropske banke za obnovu i razvoj EBRD-a i Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica, za finansiranje projekta izgradnje kabla Tivat-Pljevlja na iznos od 60.000.000,00 €.

Otplata obaveza iz prethodnog perioda - Zakonom o budžetu za 2014. godinu izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda planirani su u iznosu od 33.338.159,97 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan umanjen za 87.560,00 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 33.250.599,97 €. Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda ostvareni su u iznosu od 65.221.299,67 € ili za 96% više od planom predviđenih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 31 - Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda

1) Zakon o budžetu za 2014. godinu	33.338.159,97
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	-
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	87.560,00
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	33.250.599,97
5) Izvršeno	65.221.299,67
6) Izvršeno/planirano x 100	196

Ostvareni izdaci u iznosu od 65.221.299,67 €, odnose se na obaveze po osnovu sudskih odluka u iznosu od 15.476.495,96 € i na ostale obaveze u iznosu od 49.744.803,71 €, od čega se na Ministarstvo finansija odnosi 47.256.042,81 €, Ministarstvo odbrane 314.328,83 € i na Fond za obeštećenje 2.174.432,07 €.

Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 15.476.495,96 € izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale te troškove. Međutim, Ministarstvo finansija, u skladu s članom 12 Zakona o budžetu za 2014. godinu, nije tokom godine vršilo preusmjeravanje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja. Ministarstvo finansija, na teret računa otplata obaveza iz prethodnog perioda, vršilo je plaćanja i to za:

- otplatu duga po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 13.193.997,14 €, u skladu sa zakonima i Uredbom o konverziji devizne štednje građana u obveznice[8].
- otplatu duga po osnovu obeštećenja vojnim penzionerima u iznosu od 12.304,65 €, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju [9] i Zaključkom Vlade Crne Gore broj 06-1355/3 od 03.07.2012. godine.
- otplatu preuzetog duga od Montenegro Airlines a.d. Podgorica prema BNDES-u (Banko Nacional De Desenvolvimento Economico E Social Rio Se Janeiro Brazil) u iznosu od 1.634.250,48 €, a na ime finansiranja nabavke aviona Embraer 195, u skladu sa zaključenim Ugovorom o preuzimanju i konverziji duga u akcijski kapital između Ministarstva finansija i Montenegro Airlines a.d. Podgorica i u skladu s članom 11 Zakona o budžetu za 2014. godinu.
- otplatu preuzetog duga od Radio televizije Crne Gore u iznosu od 2.400.000,00 € na osnovu Ugovora o preuzimanju duga broj 01-6761-14 od 26.12.2014. godine i Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-2995/2 od 25.12.2014. godine kojim su preuzete obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade u skladu s članom 11 Zakona o budžetu za 2014. godinu.

[8] „Sl.list CG“ br.42/04 i 40/08
[9] „Sl.list CG“ br79/08, 14/10,78/10 i 34/11

- otplatu neizmirenih obaveza korisnika budžeta po osnovu poreza i doprinosa na zarade i prireza na porez sa stanjem na kraju 2013. godine u iznosu od 27.311.002,07 €, a u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-4973 od 24.04.2014. godine. Zakonom o budžetu za 2014. godinu predviđeno je da će se sredstva u iznosu od 17.000.000,00 €, za isplatu zaostalih obaveza po osnovu poreza i doprinosa iz prethodnih godina kod Ministarstva prosvjete, izvršavati sa pozicije 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda.
- otplatu obaveza u iznosu od 2.357.173,00 €, na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore broj 06-2341/2 od 22.11.2012. godine, kojim je usvojila informaciju o isknjižavanju infrastrukture Jadranskog brodogradilište AD Bijela na području brodogradilišne luke KO Bijela i upisu iste u svojinu države Crne Gore. Međutim, navedenu obavezu je potrebno evidentirati kao kapitalni izdatak, s obzirom da se radi o infrastrukturi za koju je država, po procijenjenoj vrijednosti na dan 30.06.2012. godine, platila Jadranskom brodogradilištu i prenijela u državnu svojinu.

Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da plaćanje izdataka nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete državnih fondova i budžete opština i da plaćeni izdaci ne predstavljaju neizmirene obaveze već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu.

7. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

Zakonom o budžetu za 2014. godinu planirana su sredstva za potrebe budžetske rezerve u ukupnom iznosu od 8.854.649,77 €. Preusmjeravanjem sredstava budžet rezervi je uvećan za 6.616.469,07 € i umanjen za 1.431.514,59 €, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 14.039.604,25 €. Realizovana sredstva za tekuću budžetsku rezervu iznose 13.532.542,72 € ili 96,39% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 32 - Pregled izdataka tekuće budžetske reserve

1) Zakon o budžetu za 2014. godinu	8.854.649,77
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	6.616.469,07
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	1.431.514,59
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	14.039.604,25
5) Izvršeno	13.532.542,72
6) Izvršeno/planirano x100	96,39

Potrošnja sredstava tekuće budžetske rezerve odobravana je odlukama Vlade i odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 11.384.027,18 € i odlukama Komisije za raspodjelu sredstava tekuće budžetske rezerve u iznosu od 2.148.515,54 €. Sredstva tekuće budžetske rezerve korišćena su za:

- finansiranje neplaniranih i nedovoljno planiranih sredstava za vršenje djelatnosti potrošačkih jedinica, u skladu s članom 43 Zakona o fiskalnoj odgovornosti, u iznosu od 8.221.961,88 €;
- pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti u iznosu od 2.007.854,36 €;
- pomoć za liječenje u iznosu od 434.707,50 €;
- pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 2.417.540,54 €;
- pomoć za školovanje u iznosu od 68.150,00 €;
- ostale vidove pomoći u iznosu od 199.200,00 €;
- sredstva solidarnosti za elementarne nepogode u iznosu od 156.390,00 € i
- sredstva za lokalne izbore i izbornu kampanju političkih partija u iznosu od 26.738,44 €.

Potrošačke jedinice koje su koristile sredstva budžetske rezerve u iznosu od 8.221.961,88 € su:

- Sudstvo u iznosu od 50.000,00 €;
- Vlada Crne Gore u iznosu od 415.639,31 €;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu od 567.572,39 €;
- Ministarstvo finansija u iznosu od 918.098,55 €;
- Ministarstvo vanjskih poslova u iznosu od 7.700,01 €;
- Ministarstvo kulture u iznosu od 237.500,00 €;

- Ministarstvo ekonomije u iznosu od 85.451,22 €;
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u iznosu od 3.543.205,07 €;
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 1.617.574,45 €;
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u iznosu od 75.000,00 € i
- Ministarstvo za informaciono društvo u iznosu od 704.220,88 €.

Prema navedenim podacima, prekoračena je dozvoljena potrošnja sredstava iz rezervi u iznosu od 3.490.686,14 € i to: Generalni sekretarijat Vlade u iznosu od 190.767,72 €, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u iznosu od 2.372.200,52 €, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 491.320,53€, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u iznosu od 32.308,33 € i Ministarstvo za informaciono društvo u iznosu od 404.089,05 €, što nije u skladu s članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve kojim je propisano da se sredstva mogu koristiti u visini do 5% sredstava planiranih zakonom o budžetu te potrošačke jedinice.

8. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

Kapitalni budžet, prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, planiran je u iznosu od 101.820.500,00 €, koliko su iznosila i raspoloživa sredstva za potrošnju, od čega je realizovano 75.893.030,53 € ili 74,54% od raspoloživih sredstava.

Tabela 33 - Kapitalni budžet

Opis	Direkcija za saobraćaj	Direkcija javnih radova	Ukupno
1) Zakon o budžetu za 2014. godinu	42.973.000,00	58.847.500,00	101.820.500,00
2) Uvećano putem preusmjeravanja	2.406.051,20	1.739.700,00	4.145.751,20
3) Umanjeno putem preusmjeravanja	2.406.051,20	1.739.700,00	4.145.751,20
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	42.973.000,00	58.847.500,00	101.820.500,00
5) Izvršeno na osnovu podataka iz Glavne knjige trezora	30.575.169,02		30.575.169,02
6) Uvećano za prenešena sredstva sa otplate obaveza rezidentima	740.656,20		740.656,20
7) Izvršeno po Predlogu zakona o završnom računu Budžeta za 2014. godinu	31.315.825,22	44.577.205,31	75.893.030,53
8) Izvršeno / planirano x 100	72,87	75,75	74,54

Ministarstvo finansija je u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu uvećalo kapitalne izdatke na grupi računa 4411 - Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja, a umanjilo izdatke na grupi računa 4611 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima za iznos od 740.656,20 €. Kapitalni budžet se realizuje preko Ministarstva pomorstva i saobraćaja - Direkcije za saobraćaj i Ministarstva održivog razvoja i turizma - Direkcije javnih radova, koje su organi u sastavu navedenih ministarstava.

8.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet

Direkcija za saobraćaj, Kapitalnim budžetom za 2014. godinu, planirala je sredstva za projekte koji su započeti u prethodnim godinama, za projekte čija je tenderska procedura otpočela u 2013. godini, a ugovori zaključeni u 2014. godini i za projekte koji su realizovani u 2014. godini ili se nastavljaju u narednim godinama i to:

- 6 (šest) projekata (jedanaest dionica) je završeno u 2014. godini;
- 5 (pet) projekata (devet dionica) započetih u prethodnim godinama, a izvođenje je trajalo tokom 2014. godine;
- 2 (dva) projekta (tri dionice) počela su sa realizacijom u 2014. godini.

Kapitalni budžet za 2014. godinu Direkcija za saobraćaj je planirala u iznosu od 42.973.000,00 €, a realizovala u iznosu od 30.575.169,02 € ili 71,15%. Sredstvima u iznosu od 30.575.169,02 € su finansirani:

- projeki koji su započeti u prethodnim godinama u iznosu od 29.829.381,35 € ili 97,56%;
- projeki započeti u 2014. godini u iznosu od 742.594,47 € ili 2,43% i
- program Putni prelazi Direkcije za željeznice u iznosu od 3.193,20 €.

Planirana sredstva u iznosu od 12.397.830,98 € nijesu realizovana iz razloga kašnjenja sa izradom tehničke dokumentacije i tenderskih procedura za izbor najpovoljnijeg izvođača radova.

Kapitalni budžet Direkcija za saobraćaj finansirala je iz opštih prihoda u iznosu od 29.128.285,70 € ili 95,27% i iz sredstava kredita od Evropske investicione banke u iznosu od 1.446.883,32 € ili 4,73% kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 34 - Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj

Projekti	OPIS	Finansiranje		Ukupno
		Budžet	Kredit	
761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori	6.347.551,90		6.347.551,90
763	Otplata duga za put Risan -Zabljak	11.373.000,00		11.373.000,00
764	Auto put Bar -Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	3.766.071,98		3.766.071,98
765	Putni prelazi Direkcije za železnice	3.193,20		3.193,20
767	Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	302.171,47		302.171,47
771	Rješavanje uskih grla na saobracajnoj mreži Crne Gore	3.090.903,87	1.000.000,00	4.090.903,87
773	Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva	546.903,61		546.903,61
774	Izgradnja tunela Tifran	1.559.515,90		1.559.515,90
775	Izgradnja trecih traka	1.709.556,88	250.000,00	1.959.556,88
776	Program eliminacije posljedica poplava na magistralnim i regionalnim putevima	429.416,89	196.883,32	626.300,21
	Ukupno	**29.128.285,70**	**1.446.883,32**	**30.575.169,02**

Sredstva u iznosu od 2.384.506,54 €, planirana Programom 761- Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori, utrošena su za finansiranje Programa 771- Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži u Crnoj Gori, za izgradnju obilaznice Nikšić, II faza, shodno Zaključku Vlade Crne Gore broj 08/1916/5 od 04.09.2014. godine.

Sredstvima u iznosu od 734.163,25 € finansirani su nepredviđeni radovi izmještanja postojećeg lokalnog vodovoda na dionici Berane – Lubnice, na osnovu Aneksa I broj 01-3949 od 23.07.2014. godine (Ugovor o građenju broj 01-1684/1 od 17.04.2013. godine) i Zaključka Vlade Crne Gore broj 08-173/3 od 17.08.2014. godine u skladu sa članom 46 stav 2 i 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Ministarstvo pomorstva i saobraćaja – Direkcija za željeznice nijesu u Kapitalnom budžetu za 2014. godinu planirali izdatke u iznosu od 125.129,40 € za eksproprijaciju zemljišta na Programu 775 – Putni prelazi, a plaćeni su sa Programa 773 - Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizije.

8.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet

Direkcija javnih radova u 2014. godini planirala je sredstva u iznosu od 58.847.500,00 €, a realizovala u iznosu od 44.577.205,31 € ili 75,75% od raspoloživog tekućeg budžeta. Tekući izdaci Kapitalnog budžeta izvršeni su u iznosu od 2.433.028,60 €, a kapitalni izdaci iznose 42.144.176,71 €.

Direkcija javnih radova je u toku 2014. godine sprovodila aktivnosti na realizaciji 164 projekta i to na:

- 48 projekata, ukupne vrijednosti od 18.123.593,44 €, koji su započeti i završeni u 2014. godini;
- 28 projekata, ukupne vrijednosti 6.558.320,14 €, koji su započeti u prethodnim godinama, a čija je realizacija završena u 2014. godini;
- 44 projekta, ukupne vrijednosti 4.364.854,45 €, koji su započeti u 2014. godini, a čija se realizacija nastavlja u narednoj godini i
- 28 projekata, ukupne vrijednosti 15.530.437,31 €, čija je realizacija započeta u prethodnim godinama, koji su realizovani u 2014. godini, a čija realizacija će se nastaviti i u narednoj godini.

Sredstva u iznosu od 14.270.294,69 € planirana su Zakonom o budžetu za 2014. godinu, ali nijesu realizovana iz razloga što za određeni broj projekata nijesu sprovedene aktivnosti koje prethode izradi projektne

dokumentacije, dugih rokova procedura javnih nabavki i do zastoja jednog broja projekata komunalne infrastrukture koji treba da se uključe u Operativni program Regionalni razvoj, koji se finansira iz Instrumenata Predpristupne pomoći - IPA. Sredstvima u iznosu od 44.577.205,31 € su finansirani projekti kako je dato u narednoj tabeli i to:

Tabela 35 - Kapitalni budžet Direkcije javnih radova

Projekti	OPIS	Finansiranje			Ukupno
		Budžet	Kredit	Donacije	
804	Izgradnja i rekonstrukcija administrativnog prostora za rad državnih organa	5.658.899,71		332.219,56	5.991.119,27
805	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata kulture	6.170.713,09			6.170.713,09
806	Izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata	2.012.383,32			2.012.383,32
808	Izgradnja stambenih objekata	73.678,50			73.678,50
810	Izgradnja lokalne infrastrukture	7.478.042,13			7.478.042,13
812	Projekti ocuvanja životne sredine	925.868,38			925.868,38
818	Izgradnja i rekonstrukcija objekata zdravstva	3.567.940,71			3.567.940,71
819	Izgradnja i rekonstrukcija objekata socijalnog staranja	347.978,11			347.978,11
821	Izgradnja i rekonstrukcija objekata obrazovanja i nauke	4.096.006,72			4.096.006,72
824	Hitna pomoc i prevencija poplava	-	855.290,70		855.290,70
826	Unapredenje turisticke ponude	3.058.184,38			3.058.184,38
827	Kupovina poslovno stambenih objekata i infrastrukture	10.000.000,00			10.000.000,00
	Ukupno	**43.389.695,05**	**855.290,70**	**332.219,56**	**44.577.205,31**

Kapitalni budžet Direkcija za javne radove finansirala je iz opštih prihoda u iznosu od 43.389.695,05 € ili 97,34%, iz sredstava kredita u iznosu od 855.290,70 € ili 1,92% i iz sredstava donacija u iznosu od 332.219,56€ ili 0,75%.

Donacija Vlade Republike Italije za Projekat Eko efikasne zgrade MORT - Ugovorom između bivšeg Ministarstva turizma i zaštite životne sredine Crne Gore i Ministarstva zaštite životne sredine kopna i mora Italije uspostavljen je poseban crnogorsko–italijanski finansijski instrument za zaštitu životne sredine (EMIF – Environment Montenegrin–Italian Facility), u okviru kojeg se realizuje projekat izgradnje Eko-zgrade Ministarstva održivog razvoja i turizma. Energetski efikasna zgrada je namijenjena za smještaj Ministarstva održivog razvoja i turizma, sa Studijskom jedinicom za ekologiju za potrebe Univerziteta Crne Gore. Potpisnici ugovora finansiraju pomenuti projekat u razmeri 56,19% Italija i 43,81% Crna Gora. U 2014. godini uplaćena su sredstva, po osnovu dvije ispostavljene situacije, u iznosu od 322.219,56 €. Sporazumom o donatorskim sredstvima potpisanim između MORT i CMSR-a Slovenije definisano je sufinansiranje Republike Slovenije, posredstvom CMSR-a, izgradnje Sportske hale na Žabljaku i Reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku. U 2014. godini, na ime realizacije pomenutog projekta, uplaćeno je 1.291.499,99 € iz donatorskih sredstava i 1.578.500,00 € iz budžeta Direkcije javnih radova.

Kredit Evropske investicione banke (EIB) - Projekat 824 – Hitne mjere za prevenciju i sanaciju posljedica od poplava je dijelom, u iznosu od 855.290,70 €, finansiran iz kreditnih sredstva Evropske investicione banke (EIB). Kapitalnim budžetom za 2014. godinu na ime troškova Projekta Univerzitetskog centra u Beranama opredijeljena su sredstva u iznosu od 200.000,00 €, a realizovano je 324.798,82 €. Zaključkom broj 08-1969/4 od 4. septembra 2014. godine, Vlada je usvojila Informaciju o potrebi realizacije projekta izgradnje i opremanja zatvorske kuhinje. Sredstva u iznosu od 350.000,00 € preusmjerena su sa Projekta 804 – Izgradnja i rekonstrukcija administrativnog prostora za rad državnih organa na potrošačku jedinicu Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, za realizaciju Projekta izgradnje i opremanja zatvorske kuhinje. Promjena namjene korišćenja sredstava izvršena je u skladu sa članom 46 stav 2 i 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preporučuje se potrošačkim jedinicama, koje realizuju kapitalni budžet, da izvršenje budžeta usklade sa planiranim projektima, ili da prilikom promjene namjene korišćenja sredstava o tome obavijeste Ministarstvo finansija i Vladu Crne Gore, radi dobijanja odgovarajuće saglasnosti u skladu sa članom 46 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

9. IMOVINA

Zakonom o državnoj imovini[10] i podzakonskim aktima uređuje se korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori i lokalnoj samoupravi. Revizijom upravljanja državnom imovinom, izvršenom kod potrošačkih jedinica budžeta (ministarstava) koje su obuhvaćene revizijom, utvrđeno je da:

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo pravde, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo kulture, Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo nauke – jedan dio evidentiranih službenih automobila nije imao sadašnju vrijednost u 2014. godini. Procjena njihove vrijednosti nije vršena.

- **Ukoliko službeni automobili nemaju vrijednost, treba vršiti procjenu njihove vrijednosti saglasno članu 11 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini[11]. Zakonom o državnoj imovini, članom 14, propisano je da imovina stečena poklonom Crnoj Gori predstavlja državnu imovinu.**

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u Rješenju o formiranju Komisije za popis imovine broj 01-7028/2 od 30.12.2014. godine nije odredilo rok u kojem se popis ima obaviti i nije određen rok za dostavljanje izvještaja o popisu.

- **Aktom o obrazovanju Komisije potrebno je odrediti rok u kojem se popis ima obaviti i rok za dostavljanje izvještaja o izvršenom popisu sa popisnim listama shodno članu 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini[12].**

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija - Prema podacima o imovini za 2013. i 2014. godinu koji su dostavljeni Upravi za imovinu sljedeće vrste imovine imaju istu nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost: ostala materijalna ulaganja, kancelarijski namještaj i oprema, računarska oprema i oprema za štampanje i umnožavanje. Obračun amortizacije za ova sredstva nije vršen u 2014. godini.

- **Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je u obavezi da vrši obračun amortizacije shodno odredbama Pravilnika o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika[13].**

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – Nepokretna imovina čija je nabavna vrijednost prikazana u iznosu od 140.000,00 € ima sadašnju vrijednost 0,00 €.

- **Vrijednost nepokretnih stvari treba da bude procijenjena saglasno članu 32 Zakona o državnoj imovini, dok je članom 44 propisano da evidenciju nepokretnih stvari na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora, a koje služe za obavljanje funkcije državnih organa, vode organi koji te stvari koriste.**

Ministarstvo kulture – U Izvještaju Komisije za godišnji popis državne imovine sa stanjem na dan 31.12.2014. godine broj 01-2276/2 od 27.02.2014. godine, navedeno je da su popisom obuhvaćene dvije zgrade Ministarstva kulture. Pomenute nekretnine nijesu knjigovodstveno evidentirane niti su podaci o nepokretnim stvarima poslati Upravi za imovinu.

[10] Sl.list CG" br. 47/11
[11] "Sl.list CG" br. 47/11
[12] "Sl.list CG" br.13/10
[13] "Sl.list CG" br. 32/03

- **Preporučuje se Ministarstvu kulture da uradi procjenu vrijednosti nepokretnih stvari saglasno članu 43 Zakona o državnoj imovini. Nepokretne stvari takođe treba evidentirati i dostavljati potpune podatke Upravi za imovinu.**

Revizijom upravljanja državnom imovinom uočene su nepravilnosti, od kojih su neke utvrđene revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu. U skladu s tim Državna revizorska institucija preporučuje svim potrošačkim jedinicama da intenziviraju aktivnosti na implementaciji Zakona o imovini i podzakonskih akta.

10. JAVNE NABAVKE

Revizijom javnih nabavki vršena je kontrola usklađenosti sprovedenih postupaka u procesu javnih nabavki u odnosu na Zakon o javnim nabavkama[14]. Predmet revizije javnih nabavki su sprovedeni postupci javnih nabavki, plan javnih nabavki i izvještaji o dodijeljenim javnim nabavkama u 2014. godini.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u 2014. godini nije donijelo rješenje o raspoređivanju lica koje vrši poslove javnih nabavki.

- **Naručilac je dužan, u skladu s članom 58 Zakona o javnim nabavkama, da rješenjem rasporedi lice za vršenje poslova javnih nabavki i dostavi rješenje nadležnom organu.**

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo kulture – sprovedene su javne nabavke putem neposrednog sporazuma pri čemu neposredni sporazum nije predviđen Planom javnih nabavki za 2014. godinu.

- **Naručilac je mogao da pokrene postupak javne nabavke ako su za tu nabavku obezbjeđena finansijska sredstva budžetom ili na drugi način u skladu sa zakonom i ako je nabavka predviđena planom javnih nabavki naručioca, kako je definisano članom 37 Zakona o javnim nabavkama.**

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo odbrane, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo kulture i Ministarstvo ekonomije – Podaci u Obrazcu C (neposredni sporazum), u koloni IV (predmet javne nabavke) nijesu unešeni prema jedinstvenom rječniku javnih nabavki (CPV).

- **Naručilac je bio u obavezi da u koloni IV (predmet javnih nabavki) upiše podatke iz jedinstvenog rječnika javnih nabavki (CPV) saglasno Pravilniku o evidenciji postupaka javnih nabavki[15].**

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo zdravlja – Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma bila je veća u odnosu na zakonski limit.

- **Nabavke neposrednim sporazumom treba realizovati u iznosima kako je utvrđeno članom 30 Zakona o javnim nabavkama.**

Ministarstvo odbrane – Rješenje o obrazovanju komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda broj 80603-1496/14-2 je donešeno dana 05.03.2014. godine, dok je Odluka o pokretanju postupka javnih nabavki broj 816-1496/1 donešena dana 11.02.2014. godine.

[14] "Sl.list CG" br. 42/11
[15] "Sl.list CG" br.63/11

- **Komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda treba imenovati istovremeno sa donošenjem odluke o pokretanju postupka, u skladu s članom 59 stav 1 Zakona o javnim nabavkama.**

Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti koje se ponavljaju i u prethodnim godinama. Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice proces javnih nabavki učine transparentnim i da obezbjede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova, u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava.

11. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola predstavlja politike i procedure usvojene od rukovodstva korisnika budžetskih sredstava radi postizanja utvrđenih ciljeva, osiguranja efikasnosti i uspješnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskog izvještavanja. Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, kod potrošačkih jedinica koje su bile predmet revizije utvrđeno je:

- da je najveći broj potrošačkih jedinica usvojio interna akta i procedure,
- da potrošačke jdinice, u najvećem broju, nijesu popunile sistematizovana radna mjesta u skladu sa usvojenim sistematizacijama i zakonom utvrđenoj obavezi zapošljavanja internih revizora.

Državna revizorska institucija smatra da i pored evidentnih unapređenja ovog sistema treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

12. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Skupština Crne Gore, povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2013 - oktobar 2014. godine, dana 27. decembra 2014. godine usvojila je Zaključak o podržavanju preporuka Državne revizorske institucije, iskazanih u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2013 - oktobar 2014. godine ("Sl.list CG" br.01/15 od 05.01.2015. godine).

Skupština Crne Gore, podržava preporuke Državne revizorske institucije, iskazane u Godišnjem izvještaju o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2013 - oktobar 2014. godine, koje ukazuju na nedostatke koje, u cilju unapređenja javne potrošnje, treba otkloniti do podnošenja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. Vlada je usvojila Akcioni plan za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije i zadužila Ministarstvo finansija da kvartalno izvještava Vladu o realizaciji Akcionog plana.

Državna revizorska institucija je, na osnovu nalaza utvrđenih revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu i na osnovu Informacije o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju prvog i drugog kvartala 2015. godine, dostavljene od strane Ministarstva finansija dopisom broj 06-2435 od 29.05.2015. godine (u daljem tekstu: Informacija Ministarstva finansija), utvrdila sljedeće:

12.1. Finansijski izvještaji i računska tačnost

a) Preporučuje se da Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija razmotre mogućnost planiranja sredstava Radio televizije Crne Gore kroz godišnji zakon o budžetu kao transfer institucijama, pojedinicima, nevladinom i javnom sektoru. Realizaciju planiranih sredstava potrebno je izvršiti preko Glavne knjige trezora, a izvještavanje o potrošnji u okviru Zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore.

Zakonom o budžetu za 2015. godinu sredstva su opredijeljena Javnom servisu Radio televizije Crne Gore i prenose se sa budžetske pozicije 4319 -Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru. **Preporuka je realizovana.**

b) Nephodno je da Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija, kroz godišnje zakone o budžetu, jasnije definišu granicu zaduženja države kroz naznaku "bruto ili neto zaduženje".

Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu[16], u članu 11 stav 5 i 6 je utvrđena granica i namjena zaduženja države. **Preporuka je realizovana.**

c) Preporučuje se dalje jačanje fiskalne discipline i dosljedno poštovanje člana 40 stava 1 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl.list CG", br. 20/14), kojim se precizira da su potrošačke jedinice dužne da sredstva koriste u granicama utvrđenim Zakonom o budžetu države.

U Informaciji Ministarstva finansija navodi se "Ministarstvo finansija u kontinuitetu radi na jačanju fiskalne discipline korisnika budžeta, te s tim u vezi je donijet u 2014. godini Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti u kojem je članom 82 propisana novčana kazna ukoliko se sredstva ne koriste u granicama utvrđenim Zakonom o budžetu države. **Preporuka je djelimično realizovana.**

[16] "Službeni list CG" br.59/14

d) Preporučuje se da Vlada Crne Gore prilikom planiranja budžeta kroz godišnje zakone o budžetu planira iznose prihoda ostvarene obavljanjem sopstvene djelatnosti potrošačkih jedinica i da se realizovani prihodi koriste u skladu sa ograničenjima utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu.

Revizijom je utvrđeno da prihodi od obavljanja sopstvene djelatnosti i izdaci finansirani iz tih izvora, kod potrošačkih jedinica koje se finansiraju preko Konsolidovanog računa državnog trezora, nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2014. godinu i nijesu iskazani u članu 3 i članu 4 Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. **Preporuka nije realizovana**.

12.2. Gotovinski depoziti države

e) Preporučuje se da Ministarstvo finansija obezbjedi evidenciju stanja i prometa novčanih transakcija koje se obavljaju preko računa koji su u sistemu Konsolidovanog računa državnog trezora, u skladu s članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Uvidom u Glavnu knjigu trezora finansijske imovine (klasa 1) utvrđeno je da evidencija stanja i prometa na računima nije u skladu s članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. U Glavnoj knjizi trezora, na klasi 1, nema evidencije Glavnog računa državnog trezora. **Preporuka nije realizovana.**

12.3. Primici budžeta

f) Preporučuje se Ministarstvu finansija da u Glavnoj knjizi državnog trezora evidentira izdatke po osnovu bankarskih usluga, kao i emisiju i otplatu hartija od vrijednosti u bruto iznosu putem rješenja, čime se izbjegavaju dodatni troškovi.

Ministarstvo finansija je, u Glavnoj knjizi državnog trezora u 2014. godini, evidentiralo prilive i otplatu Državnih zapisa, kao i bankarske troškove kod unutrašnjeg platnog prometa. **Preporuka je realizovana.**

12.4. Poreski završni račun

g) Preporučuje se Poreskoj upravi da dosljedno poštuje Zakon i podzakonska akta u izradi Poreskog završnog računa i redovno usaglašava stanje sa Glavnom knjigom trezora i Centralnom bankom Crne Gore.

Revizijom se nijesmo mogli uvjeriti u tačnost podataka na osnovu kojih se može utvrditi tačan iznos poreskog duga i iznos pretplate na početku i na kraju poslovne godine, kako je utvrđeno članom 10 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu. **Preporuka nije realizovana.**

12.5. Izdaci budžeta

h) Državni trezor i Fond penzijskog i invalidskog osiguranja treba da usaglase podatke o visini namjenskih i opštih prihoda iskazanih u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu. Izdaci po osnovu doprinosa za zdravstvenu zaštitu korisnika penzije, treba da se planiraju godišnjim zakonom o budžetu u skladu s članom 178 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i Zakonom o budžetu.

Prema Izvještaju o novčanim tokovima III, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja prikazao je namjenske prihode u iznosu od 271.368.051,54 € i opšte prihode 117.368.051,54 €, kako je dato i u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. **Preporuka je realizovana.**

i) **Neophodno je da Ministarstvo finansija usaglasi Uputstvo o radu Državnog trezora sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.**

Ministarstvo finansija je donijelo Uputstvo o radu Državnog trezora („Sl.list CG“ 53/14 od 19.12.2014. godine), koje je usaglašeno sa članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. **Preporuka je realizovana.**

j) **Preporučuje se da se na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, evidentiraju izdaci za otplatu neizmirenih obaveza koji nijesu planirani budžetom, jer u tom slučaju ne postoje mogućnosti da se neizmirene obaveze isplate sa budžetom odobrenih linija izdataka.**

Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da plaćanje izdataka nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciiji računa za Budžet Republike, budžete državnih fondova i budžete opština i da plaćeni izdaci ne predstavljaju neizmirene obaveze već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu. **Preporuka je djelimično realizovana.**

12.6. Rezerve

k) **Preporučuje se Vladi i Ministarstvu finansija da korišćenje sredstava tekuće budžetske rezerve usklade s odredbama Zakona o budžetu i Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.**

Revizijom je utvrđeno da sredstva stalne i tekuće budžetske rezerve se evidentiraju kao poseban organizacioni kod i da o potrošnji sredstava iz rezervi odlučuje Vlada Crne Gore i komisija za raspodjelu sredstava. Iz ovog razloga Ministarstvo finansija je korektno planiralo ova sredstva sa posebnim organizacionim kodom, s obzirom, da sredstva nijesu u nadležnosti Ministarstva finasija. Kao i u prethodnim godinama preusmjerenja sa rezervi su veća od zakonom dozvoljenih. Procenat nedozvoljenih preusmjerenja znatno je manji nego u prethodnim godinama, ali se pojavljuje i u 2014. godini. **Preporuka je djelimično realizovana.**

12.7. Kapitalni budžet

l) **Preporučuje se Direkciji za saobraćaj i Direkciji za javne radove da se izvršavanje Kapitalnog budžeta vrši u skladu s članom 11 stav 3 Zakona o budžetu, kojim je utvrđeno da se nijedan izdatak sa Konsolidovanog računa državnog Trezora ne smije isplatiti ako nije odobren Zakonom o budžetu.**

Kada je u pitanju planiranje budžeta utvrđeno je da u 2014. godini nije ispoštovana preporuka data u Izvještaju o reviziji završnog računa Budžeta Crne Gore za 2013. godinu, u dijelu kandidovanja projekata za finansiranje iz kapitalnog budžeta od strane Direkcije za saobraćaj bez planske dokumentacije, urbanističko tehničkih uslova i revidovane projektne dokumentacije i da se i u 2014. godini ponavljaju iste nepravilnosti. **Preporuka nije realizovana.**

12.8. Imovina

m) **Preporučuje se svim potrošačkim jedinicama da obezbjede evidenciju državne imovine u skladu sa Zakonom o imovini i podzakonskim aktima.**

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta za 2014. godinu vršena je kontrola upravljanja državnom imovinom i uočene su nepravilnosti kod potrošačkih jedinica koje su bile predmet revizije, od kojih su neke utvrđene i revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu. U

skladu sa tim Državna revizorska institucija i dalje preporučuje svim potrošačkim jedinicama da se pridržavaju Zakona o imovini i podzakonskim aktima. **Preporuka je djelimično realizovana**.

12.9. Javne nabavke

n) Preporučuje se ponovo potrošačkim jedinicama da dosljedno poštuju odredbe Zakona o javnim nabavkama i obezbijede transparentnost procesa javnih nabavki.

U skladu sa nalazima datim u ovom Izvještaju Državna revizorska institucija ostaje pri preporuci datoj u ovom izvještaju i konstatuje da je **preporuka djelimično realizovana.**

12.10. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

o) Potrebno je intenzivirati aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

Kada je u pitanju uspostavljanje i funkcionisanje sistema unutrašnjih kontola Državna revizorska institucija smatra da i pored evidentnih unapređenja ovog sistema treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije. **Preporuka je djelimično realizovana.**

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, Rukovodilac Kolegijuma

Tabele:

Tabela 1 – Korigovani deficit za 2014. godinu 8

Tabela 2 – Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica 9

Tabela 3 - Prikupljanje i rasposred sredstava sa Centarlnog računa državnog trezora 10

Tabela 4 - Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora 10

Tabela 5 - Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama 10

Tabela 6 - Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora 12

Tabela 7 - Struktura naplaćenih prihoda po prihodnim jedinicama 12

Tabela 8 - Struktura finansiranja gotovinskog i korigovanog deficita u 2014. godini 13

Tabela 9 - Neto promjene neizmirenih obaveza 14

Tabela 10 - Evidencija neizmirenih obaveza 14

Tabela 11 – Budžetska prekoračenja 14

Tabela 12 - Pregled primitaka i izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora 16

Tabela 13 - Depoziti na računima kod Centralne banke Crne Gore 17

Tabela 14 - Stanje depozita na dan 31.12.2014. godine 20

Tabela 15 - Evidencija novčanih sredstava u Glavnoj knjizi državnog trezora. 21

Tabela 16 – Primici budžeta 22

Tabela 17 - Naplaćeni prihodi putem Prihodnog modula 22

Tabela 18 - Naplaćeni prihodi direktnim uplatama na Glavni račun državnog trezora 22

Tabela 19 - Prihodi od prodaje imovine 23

Tabela 20 - Prilivi sredstava i izdaci finansirani iz donacija i IPA sredstava iskazani po potrošačkim jedinicama 25

Tabela 21 – Pozajmice I krediti iz domaćih izvora 26

Tabela 22 - Pregled ostvarenih izdataka u 2014. godini 27

Tabela 23 – Tekući izdaci 27

Tabela 24 - Izdaci za kamate 28

Tabela 25 - Struktura izdataka za kamate rezidentima Ministartsva finansija 28

Tabela 26 – Izdaci za subvencije 28

Tabela 27 – Izdaci za otplatu dugova 29

Tabela 28 – Izdaci za otplatu duga 30

Tabela 29 - Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima 30

Tabela 30 - Otplata glavnice i kamate po kreditima i hartijama od vrijednosti rezidentima 31

Tabela 31 - Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda 32

Tabela 32 - Pregled izdataka tekuće budžetske reserve 33

Tabela 33 - Kapitalni budžet 34

Tabela 34 - Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj 35

Tabela 35 - Kapitalni budžet Direkcije javnih radova 36